

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje Místní akční skupiny POHODA venkova, z.s. na období 2021–2027

Koncepční část

červen, 2021

Verze 1

Dne 29.06.2021 schválila Valná hromada



EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

1. Popis území působnosti MAS a popis zahrnutí komunity do tvorby strategie.....	4
1.1 Vymezení území působnosti MAS pro realizaci SCLLD v období 2021–2027	4
1.1.1 Stručná socioekonomická charakteristika území působnosti MAS	5
1.2 Mapové zobrazení území působnosti MAS	6
1.3 Popis zahrnutí komunity do tvorby strategie	7
1.3.1 Popis historie a zkušeností MAS.....	7
1.3.2 Popis zapojení komunity a relevantních aktérů místního rozvoje do tvorby SCLLD	7
1.3.3 Odkaz na úložiště záznamů	8
2. Analytická část.....	9
2.1 Analýza rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území působnosti MAS.....	9
3. Strategická část.....	15
3.1 Strategický rámec	15
3.1.1 Vize	15
3.1.2 Strategické cíle	15
3.1.3 Specifické cíle a opatření Strategického rámce.....	17
3.2 Vazba na Strategii regionálního rozvoje ČR 21+.....	29
3.3 Popis integrovaných rysů strategie	33
4. Implementační část	38
4.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS.....	38
4.2 Popis animačních aktivit	39
4.4 Popis monitoringu a evaluace strategie	41
4.4.1 Indikátory na úrovni strategických cílů Strategického rámce SCLLD.....	41
5. Povinná příloha – Čestné prohlášení.....	42

Seznam tabulek

Tabulka 1 Seznam obcí, ve kterých bude realizována strategie MAS Pohoda venkova, z.s.....	4
Tabulka 2 Zapojení komunity do tvorby strategie SCLLD	7
Tabulka 3 Odkaz na úložiště záznamů	8
Tabulka 4 Analýza rozvojových potřeb.....	9
Tabulka 5 Schéma hierarchie cílů a opatření SCLLD.....	26
Tabulka 6 Naplňování SRR ČR 21+ prostřednictvím opatření Strategického rámce SCLLD	29
Tabulka 7 Matice integrovaných rysů SCLLD MAS Pohoda venkova, z.s. 21+.....	33
Tabulka 8 Indikátory na úrovni strategických cílů SCLLD	41

Seznam obrázků

Obrázek 1 Území působnosti MAS Pohoda venkova, z.s. s vyznačením hranic obcí	6
Obrázek 2 Území působnosti MAS Pohoda venkova, z.s. v kontextu regionů NUTS2 a NUTS3.....	6
Obrázek 3 Přehled strategických a specifických cílů	16
Obrázek 4 Organizační struktura MAS Pohoda venkova, z.s.....	39

1. Popis území působnosti MAS a popis zahrnutí komunity do tvorby strategie

1.1 Vymezení území působnosti MAS pro realizaci SCLLD v období 2021–2027

Území Místní akční skupiny POHODA venkova, z.s. (dále jen „MAS“ nebo „MAS Pohoda venkova, z.s.“) se nachází v Královéhradeckém kraji a zasahuje větší částí do severní a severovýchodní části okresu Rychnov nad Kněžnou (15 obcí) a zbylých 10 obcí leží v jihovýchodní části okresu Náchod. Celkem 6 obcí leží na hranicích s Polskem (viz Obrázek č. 1). MAS pro programové období 2021–2027 nadále působí na území 35 obcí (viz tabulka níže) o celkové rozloze 337 km² a dle údajů Českého statistického úřadu k 31. 12. 2019 na tomto území žilo 32 025 trvale bydlících obyvatel. Větší část obcí (23 obcí) má méně než 500 obyvatel, jedná se tedy spíše o venkovský region s menším počtem větších měst. MAS Pohoda venkova, z.s. sídlí v Dobrušce v Solnické ulici.

Tabulka 1 Seznam obcí, ve kterých bude realizována strategie MAS Pohoda venkova, z.s.

Název obce	Počet obyvatel k 31. 12. 2019	Rozloha (ha)
Libchyně	72	119,2
Sendraž	110	184,2
Rohenice	272	347,4
Chlístov	91	138,5
Borová	203	307,1
Česká Čermná	523	892,3
Jestřebí	155	429,7
Mezilesí	250	236,1
Nové Město nad Metují	9 398	2313,3
Nový Hrádek	851	1140,2
Přibyslav	208	349,8
Slavoňov	296	392,8
Bačetín	392	813,1
Bohdašín	212	536,2
Bystré	267	328,6
České Meziříčí	1 953	2190,4
Deštné v Orlických horách	552	3211,6
Dobré	863	1734,4
Dobruška	6 723	3443,7
Dobřany	128	405,7
Janov	113	340,2
Kounov	241	1135,2
Králova Lhota	239	525,0
Mokré	170	588,6
Ohnišov	492	1050,4
Olešnice v Orlických horách	420	1429,9
Opočno	3 107	1401,1
Podbřezí	569	786,8
Pohoří	697	628,8
Přepychy	636	936,7
Sedloňov	224	1900,9
Semechnice	432	776,4
Sněžné	133	611,8
Trnov	741	1479,3
Val	292	605,2
CELKEM	32 025	33 710,9

Zdroj: Data ČSÚ pro MAS: https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas

1.1.1 Stručná socioekonomická charakteristika území působnosti MAS

Zájmové území, lze dle jeho povahy rozdělit do tří oblastí, je charakteristické určitými socioekonomickými rozlišnostmi (nabídka pracovních příležitostí, dopravní dostupnost, intenzita zemědělské činnosti aj.) a liší se také jeho rozvojový potenciál. Je to dáno tím, že část území leží v horském pásmu Orlických hor, další část leží v podhorském pásmu těchto hor a zbylá část leží v rovinaté oblasti, kde se nachází 3 největší města v území. V horském pásmu dochází zejména k rozvoji turismu, který je však v současné době z pandemických důvodů výrazně omezen, avšak jsou zde naopak méně příznivé podmínky pro trvalé usídlení. Rovinatá oblast poskytuje celkově příznivé životní podmínky obyvatelům území (včetně zaměstnanosti a dopravní dostupnosti), ale až na výjimky (tři města) nemá velký potenciál v oblasti turismu. Zato jsou zde dobré podmínky pro zemědělskou činnost. Podhorská část spojuje výhody obou zmíněných oblastí.

Některé obce využívají socioekonomických výhod z blízkosti větších měst (např. Příbyslav, Pohoří, Mokré, Bačetín, Semechnice), z dopravní dostupnosti (Podbřezí, Deštné v Orlických horách, České Meziříčí, Opočno, Kounov), z velikosti (Nové Město nad Metují, Dobruška, Opočno, České Meziříčí), z turistické atraktivnosti (v zimě Deštné v Orlických horách, Olešnice v Orlických horách, Sedloňov, Nový Hrádek, mimo zimu zejména Nové Město nad Metují, Opočno, Dobruška), z blízkosti automobilového závodu ŠKODA AUTO a.s. v Kvasínách (Dobré, Podbřezí, Trnov, Přepychy, Semechnice) vlivem kterého je v území dlouhodobě nízká míra nezaměstnanosti.

V území je stabilní vývoj počtu obyvatel, dochází zde pouze k mírným výkyvům, i v porovnání počtu nově narozených a zemřelých a počtu přistěhovaných a vystěhovaných, které jsou vůči sobě vyrovnané. Nadále pokračuje charakteristický rys demografického vývoje území, typický pro celou Českou republiku, kdy dochází ke stárnutí populace, což znamená, že nad věkovou skupinou 0-14 let převažuje skupina 65 a více let.

V území je nadprůměrný počet dokončených bytů, a to zejména v rodinných domech, což je způsobeno mimo jiné blízkostí automobilového závodu ŠKODA AUTO a.s., který se nachází v území sousední MAS s názvem Sdružení SPLAV, z.s. a zvyšuje tak atraktivitu území pro bydlení.

Spolupráci obcí v území lze registrovat v několika organizacích: Dobrovolný svazek obcí Region Orlické hory, Dobrovolný svazek obcí Region Novoměstsko, Svaz měst a obcí České republiky, Sdružení místních samospráv, Dobrovolný svazek obcí Vrchy, Mikroregion Rodný kraj Františka Kupky a Svazek obcí Dřížná. Cílem svazků je podpora hospodářsko-sociálního a kulturního rozvoje a obnovy venkova.

Dále v turistické oblasti Orlické hory a Podorlicko probíhá společná propagace Kačenčiny pohádkové říše. Tento projekt byl podpořen z operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko, kdy Dobrovolný svazek obcí Region Orlické hory ve spolupráci s polským partnerem Gmina Bystrzyca Kłodzka realizovali na přelomu let 2017 a 2018 projekt „U nás začíná pohádková říše“. Činnost je realizována za spolupráce těchto obcí: **Bačetín**, Bartošovice, **Bohdašín**, **Borová**, **Bystré**, **Česká Čermná**, **Deštné v Orl. h.**, **Dobřany**, **Dobré**, **Chlístov**, **Janov**, **Kounov**, **Nový Hrádek**, **Ohnišov**, **Olešnice v Orl. h.**, Orlické Záhoří, **Podbřezí**, Rokytnice v Orl. h., Říčky, **Sedloňov**, **Sněžné**, **Val** a Zdobnice.

MAS Pohoda venkova, z.s. je regionálním koordinátorem značky ORLICKÉ HORY – originální produkt®, která společně podporuje místní producenty. Značení místních výrobků se provádí v regionu Orlické hory a Podorlicko, tedy na území působnosti čtyř místních akčních skupin (Místní akční skupina Pohoda venkova, z.s., Sdružení SPLAV, z.s., MAS ORLICKO, z.s. a NAD ORLICÍ, o.p.s.), které zahrnuje i větší města jako Dobruška, Nové Město nad Metují, Žamberk či Rychnov nad Kněžnou. V současné době je touto značkou certifikováno celkem 36 výrobků či souborů výrobků, přičemž 10 jich je z území působnosti MAS Pohoda venkova, z.s. Mezi certifikovanými výrobky v území najdeme polní plodiny, bylinné výrobky, piva, deštnský chléb, včelí produkty, zvonky z bronzu, keramické výrobky a šperky ad.

Ke spolupráci obcí dochází také v rámci velkoplošně chráněného území Chráněné krajinné oblasti Orlické hory. Tato oblast zasahuje do území několika obcí MAS, jedná se o obec Deštné v Orlických

horách, Sedloňov, Dobré, Kounov a Olešnici v Orlických horách, které mají za společný cíl ochranu krajiny, jejího vzhledu a typických znaků tak, aby tyto hodnoty vytvářely vyvážené životního prostředí.

1.2 Mapové zobrazení území působnosti MAS

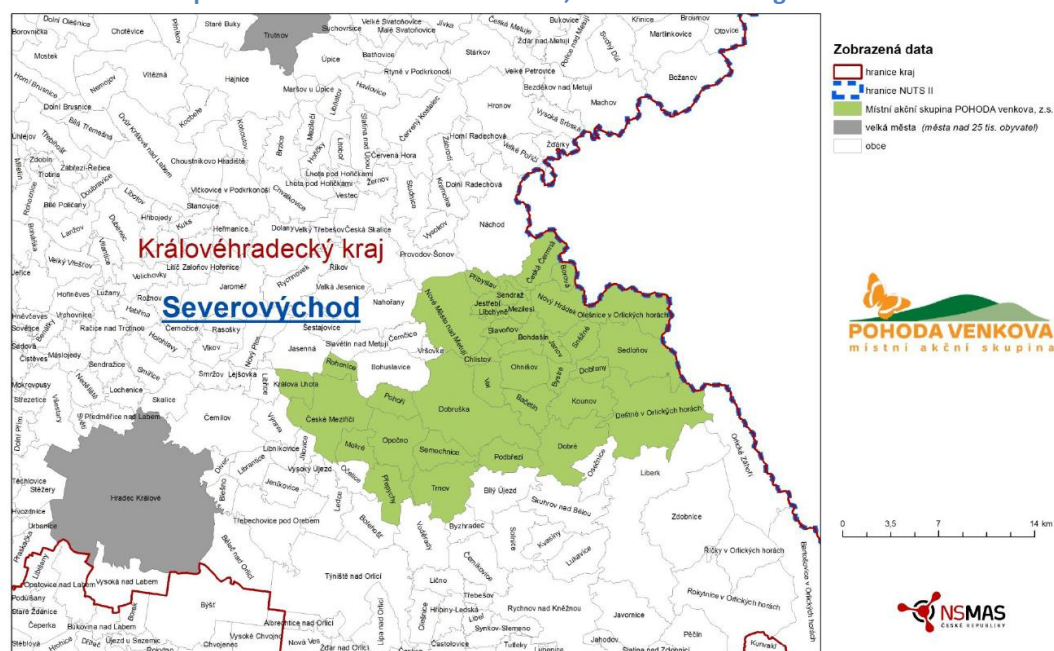
Území MAS Pohoda venkova, z.s. je součástí Královéhradeckého kraje a NUTS II Severovýchod. Rozkládá se na území okresů Náchod a Rychnov nad Kněžnou ve třech správních obvodech obcí s rozšířenou působností (Dobruška, Nové Město nad Metují, Náchod). Územní působnost MAS je zobrazena na následujících obrázcích.

Obrázek 1 Území působnosti MAS Pohoda venkova, z.s. s vyznačením hranic obcí



Zdroj: <http://www.lags.cz/mapa2021.php>

Obrázek 2 Území působnosti MAS Pohoda venkova, z.s. v kontextu regionů NUTS2 a NUTS3



Zdroj: NS MAS, www.nsmas.cz

1.3 Popis zahrnutí komunity do tvorby strategie

1.3.1 Popis historie a zkušeností MAS

Místní akční skupina POHODA venkova, z.s. vznikla dne 15. 8. 2005 jako občanské sdružení za účelem podpory rozvoje venkovského partnerství a leaderovské spolupráce v regionu. Registrace stanov byla na Ministerstvu vnitra provedena dne 22. 7. 2005 pod jednacím číslem VS/1-1/61407/05–R a nový název Místní akční skupina POHODA venkova, z.s. byl do spolkového rejstříku zapsán krajským soudem dne 3. 1. 2015.

Původně bylo součástí MAS Pohoda venkova, z.s. pouze 23 obcí. V roce 2007 se odpojilo Deštné v Orlických horách a připojilo se 8 nových obcí, které byly zapojeny také v Dobrovolném svazku obcí Region Novoměstsko. V roce 2014 se Deštné v Orlických horách vrátilo do územní působnosti MAS Pohoda venkova, z.s. a společně s ním přibýly ještě 4 další obce (Přepychy, Mokré, Králova Lhota, Rohenice), které do té doby v žádné MAS nepůsobily. Současných 35 obcí bude zapojeno i v programovém období 2021–2027 a nedošlo tedy k žádné změně v seskupení obcí.

Od počátku bylo jedním z cílů vznikajícího místního partnerství podpořit spolupráci subjektů z různých sektorů (podnikatelský, neziskový a veřejný sektor) se zaměřením na diverzifikaci venkovského hospodářství, budování partnerství a celkový rozvoj území.

1.3.2 Popis zapojení komunity a relevantních aktérů místního rozvoje do tvorby SCLLD

Popis zapojení komunity do tvorby SCLLD MAS se zřetelem na zapojení komunity při definici rozvojových potřeb území MAS je uveden v tabulce níže. Nejprve na přelomu roků 2020 a 2021 probíhal dotazníkový průzkum zaměřený na čtyři cílové skupiny (občané, obce, soukromý sektor a neziskové organizace), na který odpovědělo celkem 107 respondentů (48 občanů, 28 obcí, 19 respondentů ze soukromého sektoru, 12 NNO). Výstupy z tohoto šetření byly dále zpracovány do dokumentů s názvem Výstupy z dotazníků zpráv, které jsou zveřejněny na webu MAS viz podkapitola 1.3.3 níže a zároveň použity pro vypracování Koncepční části SCLLD 21+. Následně byly v měsíci březnu 2021 vytvořeny ze zástupců veřejného, soukromého a neziskového sektoru v území tři fokusní skupiny, přičemž celkem se uskutečnila tři online jednání, z jejichž závěrů vznikl rovněž podklad pro Koncepční část Strategie CLLD. Dalším vstupem pro zpracování Koncepční části Strategie CLLD byla Strategie CLLD pro období 2014–2020 a Evaluační zpráva Mid-term evaluace realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Pohoda venkova, z.s. zpracovaná v roce 2019. V poslední řadě byl zpracovaný návrh Koncepční části zveřejněn dne 7. 6. 2021 na webových stránkách MAS s oslovením veřejnosti z území, která k němu mohla zasílat své připomínky, a to až do 27. 6. 2021. Závěrem procesu tvorby strategie CLLD bylo představení a schválení této Koncepční části na 44. zasedání Valné hromady MAS Pohoda venkova, z.s. dne 29. 6. 2021 v Dobrušce.

Tabulka 2 Zapojení komunity do tvorby strategie SCLLD

Metoda zapojení	Datum (období) provedení
Anketní šetření na webu MAS	10. 12. 2020 – 28. 2. 2021
1. Jednání fokusní skupiny se zaměřením na návrhy opatření/aktivit pro SWOT analýzu	18. 3. 2021
2. Jednání fokusní skupiny se zaměřením na oblasti vybavenost obcí a služby	29. 3. 2021
3. Jednání fokusní skupiny se zaměřením na oblasti podnikání a zemědělství	29. 3. 2021
Připomínkování Koncepční části SCLLD 21+ zveřejněné na webu MAS	7. 6. 2021 – 27. 6. 2021

Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

1.3.3 Odkaz na úložiště záznamů

Doložení odkazů prokazujících zapojení komunity a relevantních aktérů z území do tvorby Strategie CLLD včetně odkazů na dokumenty, které posloužily jako podklady pro tvorbu Strategie, jsou uvedeny níže v tabulce.

Tabulka 3 Odkaz na úložiště záznamů

Dokument	Webový odkaz
<i>Evaluační zpráva Mid-term evaluace realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Pohoda venkova, z.s.</i>	https://www.pohodavenkova.cz/images/soubory/clld14-20/strategieclld/Evaluace/Evaluace-stedndob_na-web.pdf
<i>Výstupy z dotazníkového šetření</i>	https://www.pohodavenkova.cz/files/vystupy-z-dotazniku/obcan-vystupy-dotazniku-mas-2021-2027.pdf https://www.pohodavenkova.cz/files/vystupy-z-dotazniku/obce-vystupy-dotazniku-mas-2021-2027.pdf https://www.pohodavenkova.cz/files/vystupy-z-dotazniku/soukromy-sektor-vystupy-dotazniku-mas-2021-2027.pdf https://www.pohodavenkova.cz/files/vystupy-z-dotazniku/nno-vystupy-dotazniku-mas-2021-2027.pdf
<i>1. Zápis z jednání fokusní skupiny se zaměřením na návrhy opatření/aktivit pro SWOT analýzu</i>	https://www.pohodavenkova.cz/files/vystupy-z-dotazniku/zapisy-z-fokusnich-skupin/zapis-fokusni-skupina-1-ze-dne-18.3.2021.pdf
<i>2. Zápis z jednání fokusní skupiny se zaměřením na oblasti vybavenost obcí a služby</i>	https://www.pohodavenkova.cz/files/vystupy-z-dotazniku/zapisy-z-fokusnich-skupin/zapis-fokusni-skupina-2-ze-dne-29.3.2021.pdf
<i>3. Zápis z jednání fokusní skupiny se zaměřením na oblasti podnikání a zemědělství</i>	https://www.pohodavenkova.cz/files/vystupy-z-dotazniku/zapisy-z-fokusnich-skupin/zapis-fokusni-skupina-3-ze-dne-29.3.2021.pdf

Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

2. Analytická část

2.1 Analýza rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území působnosti MAS

Kapitola obsahuje identifikaci aktuálních rozvojových potřeb území působnosti MAS při zohlednění rozvojového potenciálu území. Kapitola, respektive identifikované rozvojové potřeby jsou vstupem pro nastavení Strategického rámce SCLLD.

Analýza rozvojových potřeb obsahuje seznam konkrétních rozvojových potřeb území a jejich krátký popis, jehož součástí je informace, v čem naplnění dané potřeby přispěje k rozvoji území působnosti MAS.

Tabulka 4 Analýza rozvojových potřeb

Rozvojová potřeba a její popis
1A Zvýšení bezpečnosti dopravy V oblasti dopravní infrastruktury je problémem nedostatečný technický stav komunikací, dále dochází k nedostatečným údržbám komunikací a s tím souvisí nedostatek finančních prostředků pro správu komunikací. Je proto potřebné zajistit dostatečnou bezpečnost dopravy v oblasti komunikací pro pěší, dále komunikací pro motorová vozidla a cyklo dopravy a zároveň zajistit jejich dostatečnou návaznost. Dále zajistit opravy komunikací pro motorová vozidla, vybudování dostatečného množství parkovacích míst a rovněž je v území nedostatečná infrastruktura pro cyklo dopravu a její propojení s hromadnou dopravou. Současně je důležité zajistit bezpečnost i na zastávkách veřejné hromadné dopravy, kde dochází k vyšší koncentraci osob, zejména podél frekventované komunikace I/14. Naplnění těchto výše uvedených potřeb přispěje ke zvýšení bezpečnosti dopravy a zajištění její plynulosti. Výše uvedené potřeby jsou relevantní pro celé území MAS z toho důvodu, že se takovéto komunikace a problémy s nimi spojené nachází ve všech obcích MAS.
1B Zlepšení stavu veřejných prostranství v obcích Ve většině obcích je problémem zastaralé veřejné prostranství v nevyhovujícím stavu. V návaznosti na tato nevyhovující prostranství je péče o ně nákladná, časově náročná, ale zároveň potřebná, jelikož má vliv na estetické hledisko, ale i na hledisko bezpečnosti a dalšího rozvoje obcí, proto vznikla potřeba zajistit modernizaci a úpravy veřejných prostranství a jejich ozelenění, včetně obnovy či výstavby hřišť pro trávení volného času. Dále je na mnoha místech zastaralé veřejné osvětlení, které je také potřeba nahradit. Naplněním této potřeby dojde ke zvýšení životní úrovně obyvatel žijících v dané obci, zvýšení bezpečnosti a estetického hlediska. Potřeba zlepšení stavu veřejných prostranství se týká ve větší, či menší míře všech obcí MAS.
1C Zlepšení služeb poskytovaných obcí a zvýšení občanské vybavenosti Z důvodu chybějících či nedostatečných nabídek služeb potřebných pro obyvatele obcí vznikla potřeba „zlepšení služeb poskytovaných obcí a zvýšení občanské vybavenosti“. Je proto zapotřebí, aby obyvatelé území MAS měli k dispozici kvalitní služby, které obce nabízejí. Jedná se o zajištění adekvátní občanské vybavenosti a potřebných služeb např. prodejen, knihoven, pošt, míst k sezení, odpadkových košů, zajištění čistoty v obcích, technických služeb apod. Přínosem naplnění této potřeby bude zvýšení spokojenosti obyvatel žijících v obcích na území MAS. Tato potřeba se týká v jisté míře všech obcí na území MAS, zejména těch menších.
1D Využití opuštěných a chátrajících objektů v území V území se nachází značné množství opuštěných a chátrajících objektů, jelikož majitelé těchto objektů nemají dostatek kapitálu na investice a potřebný rozvoj, pro které by bylo žádoucí najít nové využití např. přestavbou na plochy k dalšímu podnikání či, pokud to je vhodné a možné, přestavbou na prostory k bydlení či jinému využití např. jako zázemí pro spolky a kluby. Přínosem naplnění této potřeby by bylo využití těchto opuštěných objektů pro nové účely např. vznik zázemí pro zájmové

kroužky apod. Takovéto objekty jsou rozmístěné po celém území MAS, proto se tato potřeba týká celého zájmového území.

1E Zajištění potřebné technické infrastruktury

Bylo zjištěno, že v území se nachází zastaralá a poruchová technická infrastruktura, která je v některých obcích nedokončená, což bývá způsobeno i nově zastaveným územím např. rodinnými domy. Tato problematika je způsobena nedostatečným rozpočtem obcí. Je proto nutné zajistit odpovídající technickou infrastrukturu v obcích (vodovody, kanalizace, ČOV) pro potřeby obyvatel v území. Jedná se o zajištění dostatečného zásobování kvalitní pitnou vodou, zajištění čištění odpadních vod a kvalitní odkanalizování. Naplnění této potřeby zvýší kvalitu života obyvatel v obcích i návštěvníků v území. Problematika týkající se technické infrastruktury se týká všech obcí, proto je potřeba aktuální pro celé území MAS.

1F Zajištění funkčního systému nakládání s odpady

V území je problémem nedostačující systém separace odpadů, který by občany a firmy nacházející se v území motivoval k odpovídajícímu třídění odpadů. Problémem je také poměrně vysoký podíl směsného odpadu, jehož odvoz na skládku je z důvodu zrušení skládky v Křovicích komplikovanější a došlo tím ke zvýšení cen za svoz odpadu, i z tohoto důvodu je potřebné navýšit podíl tříděného odpadu, a to správnou motivací obyvatel i podniků v území. Je proto potřebné zajistit efektivní odpadové hospodářství v území a zároveň motivovat obyvatele, ale i podniky v území k navyšování materiálového a energetického využití odpadů. Zároveň je nutné reagovat na měnící se legislativu v odpadovém hospodářství. Naplnění této potřeby zvýší kvalitu života obyvatel v obcích i návštěvníků v území a sníží negativní dopady na životní prostředí. Hospodaření s odpady je různými systémy realizováno ve všech obcích, proto se potřeba týká celého území MAS.

1G Zkvalitnění výkonu veřejné správy

V zastupitelstvech obcí se mnohdy nacházejí zastupitelé bez předchozí zkušenosti ve státní správě nebo dochází k tomu, že chod na úřadech je zkosnatělý a tím pádem pro obyvatele a podnikatele nepřívětivý, proto vznikla potřeba s názvem „Zkvalitnění výkonu veřejné správy“, aby byl chod úřadů jednodušší a přívětivější. Tam, kde je to možné, využívat online prostředí, aby obyvatele mohli využívat služeb obce i ze svých domovů. Přínosem naplnění této potřeby bude přívětivější chod veřejné správy pro své uživatele, ale i celkové zlepšení výkonu veřejné správy. Tato potřeba se týká celého území MAS, jelikož v každé z obcí je veřejná správa vykonávána.

1H Navýšení a zlepšení spolupráce na všech úrovních

Spolupráce uvnitř regionu, ale i mimo region, není v určitých odvětvích navázána vůbec nebo dochází jen k částečné spolupráci. Jedná se zejména o spolupráci veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru. Je žádoucí, aby došlo ke zkvalitnění a navýšení spolupráce na různých úrovních, zejména mezi obcemi, ale i mezi místními organizacemi v regionu i se subjekty mimo region, a to i na úrovni zahraniční spolupráce, například formou výměnného pobytu typu Erasmus, výměnou dobré praxe apod. Vytvořením spoluprací mezi různými subjekty dojde k větší propojenosti v území a jeho rozvoji. Potřeba navýšení a zlepšení spolupráce na všech úrovních se týká celého území MAS z toho důvodu, že podpora spolupráce je potřeba řešit na celém území MAS.

2A Zajištění podmínek pro kvalitní bydlení

V blízkosti území MAS se nachází závod ŠKODA AUTO a.s. v Kvasinách, proto zde vznikla potřeba po ubytování za účelem snazšího dojíždění do zaměstnání, ale také vzrostla poptávka např. po stavebních pozemcích pro rodinné bydlení, a to vzhledem k atraktivnosti území. Problémem proto je, že v území není dostatečná nabídka bytů a ploch k bydlení, které by mohly posloužit obyvatelům obcí, případně osobám, které chtějí začít žít na území MAS. Tato potřeba se týká i zajištění nabídky bytů pro sociální bydlení a startovací byty pro mladé rodiny. Přínosem naplnění této potřeby bude v přílivu obyvatel do území MAS a snadnějšímu dojíždění za zaměstnáním a uspokojení potřeb dalších osob,

kterých se tato problematika týká. Potřeba zajištění podmínek pro kvalitní bydlení se týká všech obcí na území MAS.

2B Zvýšení bezpečnosti v území

Na území MAS, ale i mimo něj, dochází k mnoha situacím ročně, při kterých je nutná přítomnost jednotek požární ochrany a dalších složek záchranných sborů, z toho důvodu je potřeba, aby tyto jednotky měli dostatečně kvalitní vybavení, které jim bude usnadňovat práci při těchto zásazích. Je nutné zajistit dostatečnou bezpečnost obyvatel, zejména zajištěním akceschopnosti jednotek požární ochrany tak, aby měly tyto jednotky dostatečné vybavení, zdroje požární vody, ale i adekvátní prostředí pro jejich činnost, tzn. požární zbrojnice. Přínosem naplnění této potřeby bude zvýšení bezpečnosti v území prostřednictvím těchto jednotek. K zásahům jednotek požární ochrany dochází po celém území MAS, proto nelze tuto potřebu místně specifikovat, jelikož se týká všech obcí MAS.

2C Zajištění prostor a podmínek pro trávení volného času

V území není k dispozici dostatek prostor pro trávení volného času nebo jsou tyto prostory zastaralé a tím pádem nevyhovující, proto je nutné zajištění těchto prostor pro trávení volného času dětí, mládeže ale i dospělých, kteří chtějí svůj čas trávit smyslně. Často jsou tyto prostory v majetku obcí, které nemají dostatek kapitálu pro jejich údržbu a modernizaci, včetně zajištění kvalitního vybavení. Je proto důležité zajistit dostatek kvalitních prostor, zejména sportovišť pro trávení volného času, a to hlavně pro děti a mládež a lépe zorganizovat jejich využití. Dále je třeba zajistit osoby, které budou různé kroužky a kluby řídit a věnovat se jejich činnosti. Bylo by také vhodné, aby spolu více spolupracovaly spolky s podobným zaměřením činnosti. Nabídka volnočasových aktivit s dostatečným zajištěním kvality prostor a vybavení přispěje k tomu, aby lidé v území chtěli žít a mohli zde kvalitně trávit svůj volný čas. Volnočasové aktivity probíhají ve všech obcích, proto se tato potřeba týká celého území MAS.

2D Podpora kulturních činností a prostor pro jejich činnost

V území je značné množství kulturních památek, které jsou v nevyhovujícím stavu na jejichž správu nemají obce dostatečný rozpočet, proto vznikla potřeba opravy takovýchto památek a zároveň by bylo vhodné zajistit dostatečnou nabídku kulturních akcí, zejména pro děti a mládež a nabídku prostor ke kulturnímu využití (společenská centra, knihovny, muzea apod). Přínosem naplnění potřeby „podpora kulturních činností a prostor pro jejich činnost“ bude zlepšení stavu kulturních památek, zachování jejich historické hodnoty a zkvalitnění možností pro trávení volného času. Prostory pro kulturní činnosti a památky v různých podobách se nacházejí ve všech obcích MAS, proto se tato potřeba týká celého území MAS.

2E Rozvoj cestovního ruchu

V některých obcích i městech nejsou dostatečné ubytovací a stravovací kapacity, a proto je potřebné, aby došlo k budování či modernizaci základní turistické infrastruktury, jako jsou např. ubytovací a stravovací zařízení, dětská a sportovní hřiště, lyžařské areály a další. Vlivem pandemie došlo k prohloubení tohoto problému a logicky i potřeby pro zajištění rozvoje cestovního ruchu. Území MAS má však velký potenciál v oblasti cestovního ruchu, proto je důležité tohoto potenciálu co nejvíce využít společným řízením a rozvojem cestovního ruchu a podílet se na společné propagaci území. Naplnění potřeby přispěje ke zkvalitnění infrastruktury cestovního ruchu a zvýšení atraktivity území pro její návštěvníky. Rozvoj cestovního ruchu je potřebný pro celé území, jelikož každá jeho část má určitý potenciál týkající se cestovního ruchu.

2F Zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání

Ve většině školních zařízeních není dostatek finančních prostředků pro dostatečnou modernizaci učeben školního zázemí a zajištění kvalitních výukových pomůcek. V některých zařízeních pro mateřské školy je proto potřebná rekonstrukce jejich zázemí a zvýšení kvality jejich podmínek pro poskytování vzdělávání. Jinde je potřebné vybudování nových zařízení péče o děti typu dětské

skupiny, příp. jeslí, jelikož ty v území jsou zastoupeny minimálně. Některé mateřské školy v území zase mají nedostatečnou kapacitu.

V oblasti základního školství je rovněž potřeba rekonstrukce infrastruktury, zejména ve venkovských regionech, např. vybudováním a vybavením odborných učeben, venkovních učeben, kterých by se mohlo efektivně využívat nejen při pandemii apod.

Ve vyšších stupních vzdělávání je zapotřebí zacílit na to, aby byl dostatečný počet učňů v učňovských oborech, kterých je v současné době nedostatek. Rovněž je důležité, aby měli k dispozici kvalitní vybavení učeben, což by přispělo k výrazně kvalitnější praxi pro jejich následné profesní uplatnění.

Přínosem naplnění potřeby „zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání“ bude zkvalitnění výuky ve školských zařízeních, což bude mít pozitivní vliv také na děti, žáky a studenty, kteří do těchto zařízení docházejí. Ve všech obcích MAS se nachází osoby, kterých se vzdělávání prostřednictvím školních zařízení týká, proto se tato potřeba týká celého území MAS.

2G Zlepšení nabídky a kvality poskytovaných zdravotních a sociálních služeb

V horské a podhorské části území MAS je nedostatečné zastoupení sociálních a zdravotních služeb, a proto obyvatelé z této části území musí za těmito službami dojíždět. Tato dojíždka za službami je často problémová zejména pro starší občany nebo naopak jsou tyto služby částečně zajištěny dojíždkou lékařů a terénními sociálními službami do jednotlivých obcí. V obcích, kde se již zařízení zdravotnické a sociální péče nacházejí jsou často zastaralá s nedostatečně kvalitním vybavením, což má vliv na zajišťování kvality těchto služeb z důvodu nedostatku finančních prostředků. Proto vyplynula potřeba zajištění dostatečně kvalitních zdravotních a sociálních služeb, které budou dostupné pro všechny obyvatele v obcích na území MAS. Je zde zahrnuto i poskytování terénních sociálních služeb s důrazem na posílení kompetencí obcí, které jsou v posledních letech hojně využívány. Dále je třeba dbát na fungování a rozvoj komunitních center. Tato potřeba nabývá na důležitosti i s ohledem na stárnutí populace. V oblasti rozvoje sociálních služeb by dále mělo docházet k rozvoji sdílené a neformální péče, které by starší obyvatelé obcí mohli využívat. V území je celkově nedostatek lékařů, zejména těch zubních, což je způsobeno mimo jiné tím, že prostory (ordinace), které jsou jimi využívány, jsou často ve vlastnictví obce. Ty se o ně musí starat, často je financovat a v počátcích zajistit počáteční vybavení, což je finančně náročné. Přínosem naplnění této potřeby bude zajištění kvalitnější péče o cílovou skupinu osob, které využívají služeb zdravotní a sociální péče. Ve všech obcích jsou zdravotní a sociální služby určitým způsobem zajištěny nebo jsou potřebné, aby zde zajištěny byly, proto se potřeba vztahuje na celé území MAS.

2H Zajištění služeb péče o děti s ohledem na pracovní dobu rodičů

Z důvodu docházky rodičů do zaměstnání dochází k tomu, že o děti těchto rodičů se zejména v období letních prázdnin nemá kdo postarat, nedochází ke shodě, co se týče pracovní doby a doby, kdy jsou otevřena školská zařízení, proto je potřebné vytvořit zázemí např. formou táborů, které budou mít za cíl soudržnost a funkčnost rodiny a zajistí péči o děti v době, kdy rodiče musí pracovat. Přínosem bude zajištění většího souladu rodinného a pracovního života v rodinách, kterých se to týká. V celém území se nachází rodiny s dětmi, které musí řešit péči o děti v době, kdy jsou v zaměstnání a školských zařízení jsou zavřena v období letních prázdnin, proto se naplnění této potřeby týká celého území MAS.

3A Podpora podnikání

Velká část podnikatelů v území MAS nemá dostatek finančních prostředků pro modernizaci nebo vznik nových podniků a živností, jelikož se ve většině případů jedná o velkou finanční zátěž. Potřeba vzniku nových podniků a udržení stávajících je důležitá již z toho důvodu, aby nedocházelo k odlivu obyvatel za zaměstnáním do jiných regionů. Důležitá je i diverzifikace činností nezemědělské povahy, prostřednictvím které nejsou zemědělské podnikatelé závislí pouze a výhradně na své zemědělské činnosti, která je silně ovlivňována vnějšími vlivy, zejména počasím. Přínosem naplnění potřeby bude

vznik a modernizace podniků na celém území MAS, která může přinést v případě modernizace v podnicích kvalitnější výrobky a služby. Jelikož se ve všech obcích nacházejí podnikatelé a živnostníci, kterých by se tato potřeba mohla týkat, je relevantní pro celé území MAS.

3B Zajištění dostatečného množství pracovních míst

Zajištění zaměstnání v blízkosti bydliště je jeden z předpokladů pro udržení obyvatel v území MAS. V území je nadprůměrná zaměstnanost v porovnání s ČR, ale i přesto zde není dostatek kvalifikovaných pracovníků zejména v řemeslných oborech, ale i v zemědělství, lesnictví ad., často dochází k jejich odsunu do závodu ŠKODA AUTO a.s. v Kvasínách, z toho důvodu je potřebné vytvořit takové podmínky, aby zde takových kvalifikovaných pracovníků bylo dostatek.

Důležitá je také podpora místních výrobců a řemesel (vč. tradičních), neboť problémem je často nedostatečný kapitál drobných řemeslníků, který brání v rozvoji podnikání a zajištění služeb v malých obcích, podpora zaměstnanosti a místních producentů, vybudování zázemí pro letní formy cestovního ruchu (podpora celosezónní zaměstnanosti) zejména v horském pásmu, podpora marketingu, prodeje a regionálních značek či spolupráce mezi místními podnikateli.

Přínosem naplnění potřeby „zajištění dostatečného množství pracovních míst“ bude zvýšení atraktivity pro bydlení případně k přílivu obyvatel do území, dojde k zvýšení zaměstnanosti a zvýšení životní spokojenosti obyvatel. Ekonomicky aktivní obyvatelé se nachází ve všech obcích MAS, proto se tato potřeba týká celého území MAS.

3C Zvýšení pracovní uplatnitelnosti

V území nedochází k dostatečnému vzdělávání obyvatel, kterých se týká pracovního uplatnění na trhu práce. Týká se to i zájmu obyvatel o podnikání, včetně dostatečné informovanosti, a to opět s vazbou na lepší uplatnění na trhu práce. Problémem je nesoulad nabídky s aktuálními požadavky trhu práce, což lze řešit např. rekvalifikacemi a profesním vzděláváním. Důležitá je v této oblasti tvorba podmínek odborných škol pro realizaci vzdělávání dospělých ve vazbě na vybrané profesní kvalifikace a zejména zvyšování zájmu obyvatel o podnikání včetně dostatečné informovanosti s vazbou na lepší uplatnění na trhu práce. Důležitá je v tomto ohledu i spolupráce s Úřadem práce, který by byl schopen identifikovat problém a stanovit na jaké profese se například zaměřit. Přínosem naplnění této potřeby bude lepší pracovní uplatnitelnost a zlepšení pracovních dovedností. Ve všech obcích MAS se nachází dostatek osob, které by mohli využít možnosti týkající se zvýšení pracovní uplatnitelnosti profesním vzděláváním, popř. rekvalifikacemi, proto se tato potřeba týká celého území MAS.

4A Zlepšení podmínek v oblasti zemědělství a lesnictví

Oblast zemědělství a lesnictví je z velké části závislá na vnějších neovlivnitelných podmínkách a z toho důvodu si vyžaduje podporu, aby bylo možné dostatečně kvalitně vykonávat činnost v tomto odvětví a pro zajištění konkurenceschopnosti, proto v oblasti zemědělství a lesnictví vzniklo několik potřeb, a to zajištění dostatečného množství kvalifikovaných pracovníků, ale i dostatečné zajištění technické vybavenosti např. při ekologizaci těchto oborů a modernizaci strojního a technologického vybavení, které je zásadní pro dostatečně efektivní a hospodárnou činnost. Potřebné je také zajistit spolupráci mezi jednotlivými zemědělci. V území je také potřebné zvýšit počet akreditovaných poradců v oblasti lesnictví. Přínosem naplnění této potřeby bude zvýšení konkurenceschopnosti stávajících podniků, zajištění kvalitnější péče o zemědělskou půdu a lesní pozemky, dojde k využívání modernějších technologií, které zefektivní pracovní činnost v těchto odvětvích. V území se nachází množství podniků v obou oblastech po celém zájmovém území, proto se naplnění potřeby týká všech obcí MAS.

4B Snížení výskytu ekologických zátěží

V území se nachází několik ekologických zátěží, které by bylo potřebné odstranit, bohužel je tento proces zdoluhavý a finančně náročný, proto jsou takovéto zátěže a přírodní znečištění často dlouhodobě odkládány, z tohoto důvodu vznikla potřeba odstranit tyto ekologické zátěže. Přínosem

naplnění potřeby bude zvýšení kvality životního prostředí na území MAS. Potřeba se dotýká celého území MAS z tohoto důvodu, že místa ekologických zátěží se nachází na více místech v území.

4C Zajištění dostatečné péče o krajinu a životní prostředí

V území se nachází značné množství přírodních památek, které si žádají náležitou ochranu, ale i samotná krajina potřebuje dostatečnou ochranu, na což má vliv i počet obyvatel v území, který v průběhu let neustále narůstá, dochází i ke zvyšování znečištění životního prostředí a zvýšeným nárokům na krajinu, proto je důležité, aby byla zajištěna odpovídající čistota ovzduší, vod a aby nedocházelo k nadměrnému hluku vlivem dopravy. Intenzifikace v zemědělství a nevhodná péče o krajinu zase může mít vliv na poměry v krajině a může tak dojít k její nerovnováze způsobující dopady na různé oblasti. Přínosem naplnění potřeby „zajištění dostatečné péče o krajinu a životní prostředí“ bude zlepšení stavu životního prostředí v území MAS, zachování ekologické stability v krajině a jejího krajinného rázu, který je zachovalý zejména v horském pásmu území a zachování odtokových režimů v krajině. Tato potřeba se týká celého území MAS, jelikož potřeba zajištění péče o krajinu a životního prostředí je nutno řešit na celém území.

4D Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie

Z důvodu vzrůstajících cen energií, vznikla potřeba podporovat využívání obnovitelných zdrojů energie v území včetně těch komunitních, např.: fotovoltaiky, solárně – termické kolektory, malé větrné elektrárny, tepelná čerpadla, energie z biomasy, bioplynové stanice apod. Na území MAS je většina budov hodnocena jako nevhodná, a to jak těch soukromých, tak i těch veřejných, na kterých by mohlo být dosaženo jistých úspor a je motivací, aby v regionu docházelo k přechodu na obnovitelné zdroje energie. Přínosem naplnění potřeby bude úspora finančních prostředků za energie a přechod na obnovitelné zdroje energií, díky kterým dojde ke zlepšení stavu životního prostředí. Potřeba se dotýká celého území MAS z toho důvodu, že místa, kde by bylo vhodné používat obnovitelné zdroje energie se nachází po celém území MAS.

Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

3. Strategická část

3.1 Strategický rámec

3.1.1 Vize

Vize představuje popis stavu, do kterého se dostane území působnosti MAS v roce 2027 po naplnění rozvojových potřeb identifikovaných v Analýze rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území MAS.

„V roce 2027 bude region MAS Pohoda venkova, z.s. vyhledávaným místem k bydlení, s optimálními podmínkami k podnikání, kde je zachovaná a funkční krajina, která láká k trávení volného času, nabízí kvalitní vzdělávání a jsou zde obce, podniky a neziskové organizace spolupracují ve prospěch návštěvníků regionu a jeho obyvatel.“

3.1.2 Strategické cíle

Strategické cíle byly stanoveny na základě hlavních závěrů z analytické části a naplňování stanovené vize, ze kterých byly zformulovány strategické cíle, jejichž naplnění může být dosaženo jen současným naplněním specifických cílů strategie a jejich opatřeními.

Strategický cíl 1 Zajistit dostatečnou občanskou vybavenost obcí a výkon veřejné správy

Strategický cíl 1 „Zajistit dostatečnou občanskou vybavenost obcí“ je zaměřen na zajištění základních podmínek pro to, aby lidé v území mohli a chtěli žít. Cílem v této oblasti je zajistit v území kvalitní občanskou vybavenost, dostatečnou a kvalitní infrastrukturu a zajistit atraktivní vzhled obcí. V rámci zlepšení stavu životního prostředí bude podporován rozvoj udržitelných druhů dopravy příznivých k životnímu prostředí. Prostřednictvím péče o sídelní a krajinnou zeleň bude strategický cíl napomáhat celkovému zlepšení životního prostředí, včetně zlepšení kvality emisemi znečištěného ovzduší.

Cíl je dále zaměřen na zajištění kvalitních a dostupných služeb veřejné správy s důrazem na snadnější přístup pro občany. Dále strategický cíl řeší podporu spolupráce obcí v území a zapojování obyvatel do dění v obci. Kromě spolupráce obcí je cíl zaměřen i na mezisektorovou a vertikální spolupráci uvnitř i vně regionu.

Strategický cíl 2 Zlepšit služby pro obyvatele a návštěvníky

Strategický cíl 2 „Zlepšit služby pro obyvatele a návštěvníky“ směřuje na podporu služeb pro obyvatele a návštěvníky v regionu za účelem zvýšit stabilitu obyvatel a návštěvnost v regionu. Dostupné a kvalitní služby v regionu jsou základním předpokladem pro spokojený život v území, a proto je žádoucí zlepšit jejich kvalitu a dostupnost.

Strategický cíl 3 Podporovat podnikání, zaměstnanost a profesní vzdělávání

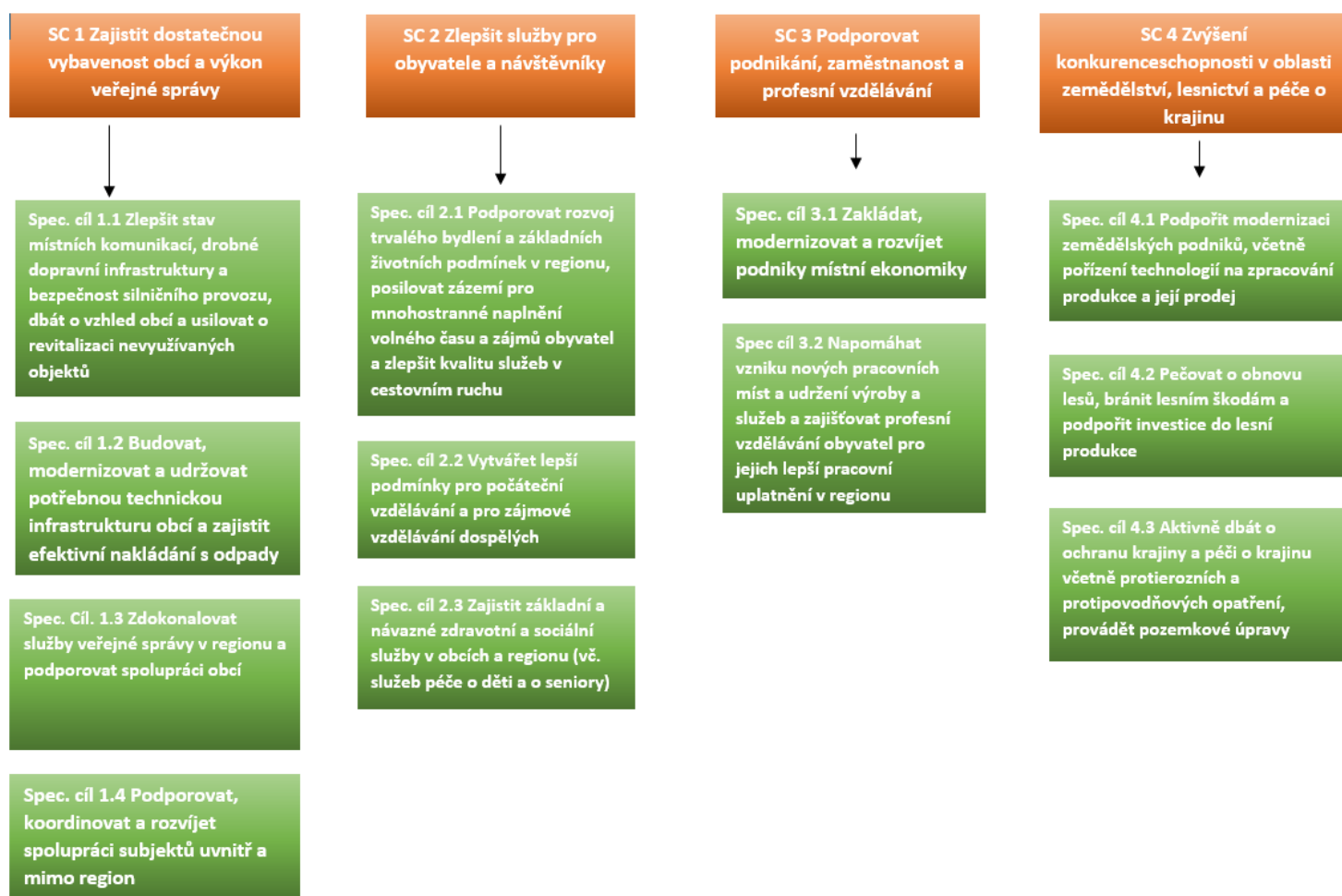
Strategický cíl 3 s názvem „Podporovat podnikání, zaměstnanost a profesní vzdělávání“ je zaměřen na vytváření podmínek pro podnikání a zaměstnanost, protože pouze v případě dostatečné, dostupné a kvalitní nabídky zaměstnání zde budou lidé chtít žít i nadále, případně se sem přemístit trvale. Region by měl tak být místem, kde se dá podnikat a kde je dostatek pracovních příležitostí. Dále s ohledem na měnící se požadavky trhu práce je potřebné věnovat se také profesnímu vzdělávání, neboť díky realizaci rekvalifikací je možné uchovat stávající pracovní místo či snadněji najít pracovní místo nové.

Strategický cíl 4 Zvýšení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství, lesnictví a péče o krajinu

Strategický cíl 4 je zaměřen na podporu zemědělských a lesnických podniků a na ochranu a péči o krajinu. Specifický cíl bude zaměřen na podporu moderních a k přírodě šetrných metod hospodaření s cílem snižovat negativní působení na přírodu a krajinu.

K naplňování tohoto strategického cíle přispěje podpora realizací komplexních pozemkových úprav, podpora výstavby polních cest, jejichž účelem je zpřístupnění zemědělských a lesních pozemků k obhospodařování a odvedení dopravy zemědělskou technikou mimo obec. Dále podpora realizace vodohospodářských, protipovodňových a protierozních opatření budovaných za účelem ochrany nemovitostí. V poslední řadě se jedná o podporu zlepšování životního prostředí, zejména zvyšování jeho stability doplňováním zeleně do krajiny, prostřednictvím odstraňování ekologických zátěží, černých skládek a neposlední řadě podporou obnovitelných zdrojů energie.

Obrázek 3 Přehled strategických a specifických cílů



Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

3.1.3 Specifické cíle a opatření Strategického rámce

Specifický cíl 1.1 Zlepšit stav místních komunikací, drobné dopravní infrastruktury a bezpečnost silničního provozu, dbát o vzhled obcí a usilovat o revitalizaci nevyužívaných objektů

Rozvojová potřeba: 1A Zvýšení bezpečnosti dopravy; 1B Zlepšení stavu veřejných prostranství v obcích; 1C Zlepšení služeb poskytovaných obcí a zvýšení občanské vybavenosti; 1D Využití opuštěných a chátrajících objektů v území

Specifický cíl 1.1 je zaměřen zejména na podporu dopravní infrastruktury, která je v území nedostatečná a místními aktéry často označovaná jako problematická. Kromě potřebných oprav komunikací všech tříd je nutné rozvíjet moderní udržitelné formy dopravy s důrazem na cyklo dopravu. Cíl je dále zaměřen na zlepšení vzhledu obcí, neboť se na území nacházejí opuštěné a chátrající objekty, pro které je potřebné najít nové uplatnění vč. revitalizace a údržby veřejných prostranství. V poslední řadě je tento cíl zaměřen na to, aby obyvatelé území MAS měli k dispozici kvalitní služby a občanskou vybavenost, kterou obce nabízejí.

Opatření 1.1.1 Dopravní infrastruktura

Rozvojová potřeba: 1A Zvýšení bezpečnosti dopravy

V území je poměrně hustá síť komunikací (kromě dálkových), což má za důsledek dobrou dopravní dostupnost na většině území (kromě větší části horského regionu). Dopravní obslužnost je v podhorském a rovinatém pásmu na dobré úrovni, ovšem region není napojen na síť dálnic a rychlostních komunikací – pro dálkovou dopravu je tak hůře dostupný. V území je významným problémem špatný stav komunikací.

Nevyhovující je i stav cyklostezek a cyklotras, neboť kolem komunikace I/14 či v úsecích mezi dalšími obcemi je tato jejich síť nedostatečná a občané, ale i návštěvníci území tak nemohou tyto stezky dostatečně využívat pro dopravu do zaměstnání či škol. Problémem je také nedostatečné oddělení cyklotras od motorizované dopravy spojené se zajištěním bezpečnosti silničního provozu. Na tyto nedostatky reaguje navrhované opatření, které se snaží řešit aktuální situaci komplexním pojetím (viz text níže).

- Opravy komunikací, zejména poškozených úseků komunikací II. a III. třídy a v některých obcích rekonstrukce místních a účelových komunikací;
- Výstavba, modernizace a rekonstrukce vyhrazených komunikací pro cyklisty nebo napojující se na stávající komunikace pro cyklisty, včetně doprovodné infrastruktury;
- Realizace doprovodné cyklistické infrastruktury při vyhrazených komunikacích pro cyklisty s vysokou intenzitou dopravy;
- Výstavba, modernizace a rekonstrukce pro pěší;
- Zvyšování bezpečnosti pěší a automobilové dopravy, vč. přechodů pro chodce;
- Zkvalitněním zázemí na zastávkách veřejné dopravy s návazností cyklo dopravy a veřejné dopravy či zřízením nízkokapacitních parkovišť.

Opatření 1.1.2 Vzhled obcí

Rozvojová potřeba: 1B Zlepšení stavu veřejných prostranství v obcích; 1C Zlepšení služeb poskytovaných obcí a zvýšení občanské vybavenosti; 1D Využití opuštěných a chátrajících objektů v území

Vzhled obcí je opatření reagující na existenci opuštěných a chátrajících objektů v území, ale i na vzhled, údržbu a revitalizaci veřejných prostranství v obcích a jejich ozelenění. Je cílem, aby tzv. brownfieldy

našly nová uplatnění, a to např. jako objekty občanské vybavenosti či objekty určené pro podnikání nebo pokud je to možné tak i k trvalému bydlení či k jinému využití.

- Revitalizace a údržba veřejných prostranství v obcích, vybavení potřebným mobiliářem;
- Realizace zelené infrastruktury a souvisejících opatření nezbytných pro její rozvoj a pro zlepšení kvality veřejných prostranství;
- Revitalizace nevyužívaných ploch a opuštěných objektů typu brownfield.

Specifický cíl 1.2 Budovat, modernizovat a udržovat potřebnou technickou infrastrukturu obcí a zajistit efektivní nakládání s odpady

Rozvojová potřeba: 1E Zajištění potřebné technické infrastruktury; 1F Zajištění funkčního systému nakládání s odpady

Specifický cíl 1.2 „Budovat, modernizovat a udržovat potřebnou technickou infrastrukturu obcí a zajistit efektivní nakládání s odpady“ je zaměřen na zajištění kvalitních podmínek technické infrastruktury pro potřeby obyvatel regionu. Základem pro spokojený život v území je dostatečné zásobování kvalitní pitnou vodou, zajištění čištění odpadních vod a kvalitní odkanalizování. Dále je cíl zaměřen na zajištění efektivního odpadového hospodářství v území s důrazem na zvýšení podílu materiálového a energetického využití odpadů.

Opatření 1.2.1 Technická infrastruktura

Rozvojová potřeba: 1E Zajištění potřebné technické infrastruktury

Většina obcí v území disponuje nedostatečnou technickou infrastrukturou – zejména kanalizací a veřejných vodovodů. Vodovod má drtivá většina obcí a na veřejnou kanalizaci je napojena rovněž většina obcí, přičemž kanalizační systém zakončený čistírnou odpadních vod má méně jak polovina obcí a centrální čistírna odpadních vod je v Novém Městě nad Metují. V ostatním území jsou technicky nevyhovující obecní stokové systémy nebo jsou odpadní vody čištěny prostřednictvím individuálních zařízení. Nízká úroveň odkanalizování a čištění odpadních vod je především v malých obcích a obcích horské a podhorské části Orlických hor. Problémem je také stáří provozovaných vodovodů a kanalizací.

- Dobudování a oprava veřejných vodovodů;
- Dobudování a oprava kanalizace;
- Vybudování a modernizace centrálních čistíren odpadních vod v obcích nebo domácích ČOV.

Opatření 1.2.2 Nakládání s odpady

Rozvojová potřeba: 1F Zajištění funkčního systému nakládání s odpady

Mezi silnou stránku území patří zavedený systém separovaného sběru odpadů a poměrně dobře fungující odpadové hospodářství. Naopak problémem jsou neustále rostoucí ceny za svoz odpadu, což by mohlo vést ke vzniku nových černých skládek, nebo nedostatečná motivace obyvatel ke třídění odpadů.

Situace v oblasti nakládání s odpady je v území tíživější i z důvodu zrušení skládky v Křovicích u Dobrušky, z tohoto důvodu se musí komunální odpad odvážet na skládky, které jsou přibližně 40 km vzdálené. Nízký počet zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelným odpadem či výskyt nepovolených skládek a existence starých ekologických zátěží v území jsou dalšími negativy, na které se snaží toto opatření reagovat.

- Doplnění a zefektivnění systému odděleného sběru komunálních odpadů;
- Likvidace starých ekologických zátěží v území, rekultivace skládek;
- Doplnění a zefektivnění systému odděleného sběru komunálních odpadů;

- Osvěta v oblasti sběru, třídění a recyklace komunitního a průmyslového odpadu.

Specifický cíl 1.3 Zdokonalovat služby veřejné správy v regionu a podporovat spolupráci obcí

Rozvojová potřeba: 1C Zlepšení služeb poskytovaných obcí a zvýšení občanské vybavenosti, 1G Zkvalitnění výkonu veřejné správy; 1H Navýšení a zlepšení spolupráce na všech úrovních

Specifický cíl 1.3 „Zdokonalovat služby veřejné správy v regionu a podporovat spolupráci obcí“ je zaměřen zejména na přiblížení služeb veřejné správy obyvatelům tak, aby tyto služby byly pro ně jednodušší a přívětivější. Cíl zohledňuje i zvyšování transparentnosti veřejné správy vč. vzdělávání zastupitelů a pracovníků obcí a měst a zapojování obyvatel do života obcí. Velmi důležitá je spolupráce obcí v území, která je v území na velmi dobré úrovni.

Opatření 1.3.1 Služby veřejné správy a spolupráce obcí

Rozvojová potřeba: 1G Zkvalitnění výkonu veřejné správy; 1H Navýšení a zlepšení spolupráce na všech úrovních

Obce na území působnosti místní akční skupiny poskytující služby veřejné správy jsou zvyklé spolupracovat (zejména v rámci dobrovolných svazků obcí) a zapojily se do meziobecní spolupráce. Kvalita stávajících DSO je rozdílná, některé svazky stagnují a je nedostatek financí na jejich činnost. Každá obec z regionu má vlastní internetové stránky a je zde dobrá informovanost občanů. Pro potřeby zlepšení služeb veřejné správy je nutné realizovat aktivity zaměřené zejména na:

- Vzdělávání zastupitelů a pracovníků obcí a měst;
- Zvyšování transparentnosti rozhodovacích procesů;
- Pořizování územních, regulačních, věcných a finančních plánů rozvoje obcí a měst, využívání inovativních finančních, administrativních a řídicích nástrojů;
- Podporovat meziobecní spolupráci.

Specifický cíl 1.4 Podporovat, koordinovat a rozvíjet spolupráci subjektů uvnitř a mimo region

Rozvojová potřeba: 1H Navýšení a zlepšení spolupráce na všech úrovních

Specifický cíl 1.4 „Podporovat, koordinovat a rozvíjet spolupráci subjektů uvnitř a mimo region“ je zaměřen zejména na posílení spolupráce subjektů v území. Kromě spolupráce mezi sektory (veřejný, neziskový, soukromý) je cíl zaměřen i na podporu vertikální spolupráce, která může být realizována např. mezi místními zemědělskými podnikateli. Tato spolupráce je pro území důležitá a přínosná. Spolupráce přesahující hranice regionu je taktéž důležitým prvkem rozvoje území, neboť v rámci ní dochází např. k přenosu nových poznatků a zkušeností, které pomohou získat jiný nadhled pro danou problematiku.

Opatření 1.4.1 Mezisektorová a vertikální spolupráce uvnitř regionu

Rozvojová potřeba: 1H Navýšení a zlepšení spolupráce na všech úrovních

Obce a další subjekty v území jsou zvyklé využívat dotační zdroje a při jejich čerpání často spolupracují žadatelé se subjekty z různých sektorů. Tato spolupráce je velmi důležitá pro integrovaný přístup v území.

- Mezisektorová spolupráce obcí, podniků a neziskových organizací;
- Spolupráce zemědělců s obcemi a místními podnikateli;
- Rozvoj spolupráce mezi institucemi;

- Spolupráce subjektů ze zemědělství, lesnictví a potravinářství.

Opatření 1.4.2 Spolupráce mimo region

Rozvojová potřeba: 1H Navýšení a zlepšení spolupráce na všech úrovních

Vzhledem k tomu, že část regionu sousedí s Polskem, je v území rozvinutá spolupráce různých subjektů z obou států. Přeshraniční spolupráce nejen v podobě spolupráce obcí je úspěšná a během realizace vznikly mezi zapojenými subjekty partnerské vztahy a velké množství zrealizovaných projektů.

- Rozvoj přeshraniční kooperační sítě v oblasti cestovního ruchu, ochrany přírody a krajiny, spolupráce občanské společnosti a NNO;
- Podpora výměnných projektů, osvojování zahraničních zkušeností a dobrých praxí, např. typu Erasmus, účast na mezinárodních akcích pořádaných organizacemi MAS, LAG, členskými státy EU – exkurze, workshopy, školení, stáže, evropská výměna zkušeností;
- Propagace výrobků s regionálním značením „ORLICKÉ HORY originální produkt®“;
- Spolupráci mezi místními akčními skupinami.

Specifický cíl 2.1 Podporovat rozvoj trvalého bydlení a základních životních podmínek v regionu, posilovat zázemí pro mnohostranné naplnění volného času a zájmů obyvatel a zlepšit kvalitu služeb v cestovním ruchu

Rozvojová potřeba: 2A Zajištění podmínek pro kvalitní bydlení; 2B Zvýšení bezpečnosti v území; 2C Zajištění prostor a podmínek pro trávení volného času; 2D Podpora kulturních činností a prostor pro jejich činnost; 2E Rozvoj cestovního ruchu

Popis specifického cíle: Specifický cíl 2.1 „Podporovat rozvoj trvalého bydlení a základních životních podmínek v regionu, posilovat zázemí pro mnohostranné naplnění volného času a zájmů obyvatel a zlepšit kvalitu služeb v cestovním ruchu“ je zaměřen na vybudování lokalit pro bytovou výstavbu, neboť i přes poptávku ze strany obyvatel tyto lokality v některých obcích chybí i přesto, že na základě zjištěných dat je bytová výstavba v území spíše nadprůměrná.

Cíl je dále zaměřen na podporu volnočasových aktivit, do kterých je zahrnuta i oblast týkající se muzeí a knihoven, které mají v území tradici a jsou nejenom místními obyvateli využívány v různých formách. Specifický cíl je zaměřen i na podporu cestovního ruchu s cílem zajistit turistickou infrastrukturu vč. obnovy nemovitostí a revitalizace kulturních památek.

Opatření 2.1.1 Bydlení a životní podmínky

Rozvojová potřeba: 2A Zajištění podmínek pro kvalitní bydlení; 2B Zvýšení bezpečnosti v území

Podle dostupných zdrojů je v území stabilní počet obyvatel. Dochází k nárůstu bytové výstavby a od roku 2001 se zlepšuje i technické vybavení domů. Aby počet obyvatel v území zůstal minimálně stabilní, nebo se dokonce zvyšoval, je nutné vytvořit podmínky pro to, aby zde lidé chtěli a mohli žít. Vzhledem k potřebě zvýšení bezpečnosti v území je nutné zajistit dostatečnou vybavenost a akceschopnost jednotek požární ochrany.

- Zajištění lokalit a příprava pozemků pro bytovou výstavbu;
- Renovovat či modernizovat stávající domy či veřejné budovy včetně snižování energetické náročnosti (např. zateplováním);
- Zajištění dostatečného signálu mobilních telefonních sítí a zajistit dostupné vysokorychlostní internetové připojení;
- Zajištění dostatečného množství bytů i pro sociální bydlení;

- Zlepšit dopravní obslužnost zejména horské a podhorské části regionu veřejnou dopravou, k čemuž by mohla sloužit i nízkoemisní vozidla;
- Zajištění vybavenosti a akceschopnosti jednotek požární ochrany formou výstavby a rekonstrukcí požárních zbrojnic, pořízení požární techniky, vybudování a revitalizace umělých zdrojů požární vody v obcích.

Opatření 2.1.2 Volný čas

Rozvojová potřeba: 2C Zajištění prostor a podmínek pro trávení volného času; 2D Podpora kulturních činností a prostor pro jejich činnost

Nabídka volnočasových aktivit a jejich pestrost přispívá k tomu, aby lidé v území chtěli žít. V celém regionu je aktivní spolková činnost a ve městech a obcích se koná velká řada tradičních kulturních a sportovních akcí. Problémem je ale nedostatečná vybavenost v obcích pro tyto druhy aktivit, neboť téměř polovina obcí je bez kulturního zařízení a sportoviště či jiného sportovního zázemí, která jsou často v zanedbaném nebo nevyhovujícím stavu. Citelná je absence sportovní haly, která by splňovala parametry pro provozování soutěžních zápasů, zejména v kolektivních sportech, i když v současné době by jedna taková měla být vystavěna v Dobrušce.

- Revitalizace a opravy kulturních památek, včetně parků, které se u nich nacházejí;
- Budování, přestavba a modernizace objektů pro volnočasové aktivity;
- Podpora stávajících spolků a spolupráce s nimi při realizaci veřejně prospěšných aktivit;
- Výstavba komunitních center a zahrad v území;
- Revitalizace a vybavení místních muzeí;
- Výstavba, rekonstrukce a modernizace místních a profesionálních knihoven;
- Podpora aktivit vedoucích k zapojování obyvatel do života v obci nebo v komunitě.

Opatření 2.1.3 Cestovní ruch

Rozvojová potřeba: 2E Rozvoj cestovního ruchu

Z pohledu cestovního ruchu je v horské a podhorské části vhodný terén pro pěší a lyžařskou turistiku a hustá síť značených turistických tras, což podtrhuje dobrá propagace regionu, který má velký rekreační potenciál i s ohledem na dobrou průchodnost česko-polských hranic a velké množství zejména drobnějších přírodních a kulturních hodnot. Převážně v podhorské a mírně zvlněné části regionu je spíše nedostatek ubytovacích a stravovacích kapacit a problémem je i špatná dopravní obslužnost v horské části regionu pro účely dopravní infrastruktury v rámci cestovního ruchu.

- Vytvoření odpovídající veřejné infrastruktury udržitelného cestovního ruchu;
- Vybudování, modernizace a údržba základní turistické a dopravní infrastruktury na ní navazující;
- Propagace kulturních a přírodních hodnot regionu a nabídky cestovního ruchu.

Specifický cíl 2.2 Vytvářet lepší podmínky pro počáteční vzdělávání a pro zájmové vzdělávání dospělých

Rozvojová potřeba: 2F Zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání

Specifický cíl 2.2 „Vytvářet lepší podmínky pro počáteční vzdělávání a pro zájmové vzdělávání dospělých“ je zaměřen na oblast vzdělávání v území, která je zde zajišťována především mateřskými, základními a středními školami. Prostřednictvím tohoto specifického cíle bude podporována infrastruktura určená pro vzdělávání (vč. zájmového, neformálního a celoživotního), a to především s ohledem na zajištění souladu nabídky a poptávky na regionálním trhu práce, tzn. s důrazem na tzv.

klíčové kompetence (komunikace v cizích jazycích, oblast technických a řemeslných oborů a přírodních věd, schopnost práce s digitálními technologiemi) a s úmyslem zajistit rovný přístup ke vzdělávání.

Opatření 2.2.1 Vzdělávání

Rozvojová potřeba: 2F Zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání

V rámci oblasti vzdělávání je v území vyhovující rozmístění základních a mateřských škol a dostatečná kapacita základních škol. U mateřských škol a u zařízení jeslového typu je kapacita místy nedostatečná. Problémem pro oblast předškolního a základního vzdělávání by mohla být dlouhodobější neudržitelnost sítě základních a mateřských škol zejména ve venkovských regionech.

- Navýšení kapacit v MŠ a zvyšováním kvality podmínek v MŠ pro poskytování vzdělávání, včetně vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, s ohledem na zajištění hygienických požadavků v MŠ;
- Vznik nových zařízení péče o děti typu dětské skupiny;
- Zajištění infrastruktury základních škol ve vazbě na odborné učebny a rekonstrukce neúplných škol vybudováním a vybavením odborných učeben ZŠ ve vazbě na přírodní vědy, polytechnické vzdělávání, cizí jazyky, práci s digitálními technologiemi;
- Budování vnitřní konektivity škol;
- Vybudování zázemí pro školní poradenská pracoviště a pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- Budování zázemí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky škol vedoucí k vyšší kvalitě vzdělávání ve školách;
- Vytvoření vnitřního i venkovního zázemí pro komunitní aktivity při ZŠ;
- Budování zázemí pro školní družiny a školní kluby umožňující zvyšování kvality poskytovaných služeb;
- Rekonstrukce učeben neúplných škol, vč. doprovodné infrastruktury zázemí škol;
- Podpora technických a řemeslných dovedností, digitální technologie a cizí jazyky;
- Podpora zájmového a neformálního vzdělávání mládeže či celoživotního vzdělávání dospělých;
- Podpora zaměstnavatelů a škol (zejména středních) při praktickém vyučování a stážích žáků pro lepší uplatnitelnost na trhu práce;
- Pokračování v realizaci Místních akčních plánů.

Specifický cíl 2.3 Zajistit základní a návazné zdravotní a sociální služby v obcích a regionu (vč. služeb péče o děti a o seniory)

Rozvojová potřeba: 2G Zlepšení nabídky a kvality poskytovaných zdravotních a sociálních služeb; 2H Zajištění služeb péče o děti s ohledem na pracovní dobu rodičů

Specifický cíl 2.3 „Zajistit základní a návazné zdravotní a sociální služby v obcích a regionu (vč. služeb péče o děti a seniory)“ je zaměřen na podporu dostupnosti zdravotních a sociálních služeb. S ohledem na demografický vývoj bude potřeba dostatečné zajištění těchto služeb neustále navyšovat. Cíl je dále zaměřen na podporu služeb péče o děti, zejména s ohledem na umožnění sladění pracovního a rodinného života obyvatel.

Opatření 2.3.1 Zdravotní a sociální služby

Rozvojová potřeba: 2G Zlepšení nabídky a kvality poskytovaných zdravotních a sociálních služeb; 2H Zajištění služeb péče o děti s ohledem na pracovní dobu rodičů

Zajištění zdravotních a sociálních služeb v území je další podmínkou pro spokojený život v území. Zajištění zdravotnické péče je problémové zejména pro starší občany, kteří jsou odkázáni zejména na

hromadnou dopravu. Především ve venkovských a odlehlých oblastech je díky nedostatečné dopravní obsluze snížena dostupnost zdravotní a sociální péče. S ohledem na stárnutí obyvatelstva rostou nároky na tyto služby, přičemž zejména v horské části jsou zvýšené náklady na sociální služby. Služby sociální péče pokrývají území nerovnoměrně a služby sociální prevence zde nejsou poskytovány vůbec.

- Zajištění koordinace zdravotních a sociálních služeb;
- Zajištění finančních zdrojů pro zdravotní a sociální služby;
- Zajistit dostupnou základní lékařskou péči, vč. modernizace zařízení a vybavení;
- Rozvoj sociálních služeb (zejména terénních);
- Podpora specifických zařízení a aktivit pro děti a seniory, vč. zajištění služeb péče o děti posilováním rodinných vazeb;
- Podpora infrastruktury sociálních služeb poskytovaných podle zákona o sociálních službách a terénní aktivity a mobilní programy směřující k podpoře lidí v jejich přirozeném prostředí;
- Podpora komunitní (sociální) práce včetně vzniku, fungování a rozvoje komunitních center a sociální práce na území MAS s důrazem na posílení kompetencí obcí.

Specifický cíl 3.1 Zakládat, modernizovat a rozvíjet podniky místní ekonomiky

Rozvojová potřeba: 3A Podpora podnikání

Specifický cíl 3.1 „Zakládat, modernizovat a rozvíjet podniky místní ekonomiky“ směřuje k podpoře podnikání v území. Specifický cíl podporuje tvorbu potřebného zázemí pro podnikání (provozovny, materiální a technické zázemí a vybavení atd.) a také záměr zvýšit konkurenceschopnost místních podnikatelských subjektů. Aby mohly být místní podniky dostatečně konkurenceschopné, musí disponovat kvalitním a moderním zázemím pro svoji podnikatelskou činnost.

Opatření 3.1.1 Vznik, modernizace a rozvoj podniků

Rozvojová potřeba: 3A Podpora podnikání

V oblasti podnikání v území převládá všeobecný nedostatek kapitálu malých podniků, což s sebou přináší nedostatečné využití rozvojových ploch a brownfieldů. V regionu upadá tradiční textilní odvětví, zato o podnikání ve strojírenském a zpracovatelském průmyslu je v území zájem.

- Poradenské a konzultační služby v rámci realizace podnikatelských záměrů;
- Podpora vzniku nových podniků a živností;
- Využití brownfields a nevyužitých objektů pro podnikání;
- Rekonstrukce objektů a modernizace nezemědělských podniků;
- Podpora diverzifikace podnikatelských aktivit, vč. investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností;
- Podpora technologické *inovace* podniků, chytrá řešení, SMART, využití nových technologií;
- Podpora energetických úspor v podnikatelském sektoru;
- Podpora automatizace, robotizace a inovací podnikatelských procesů;
- Softwarové inovace v podnicích;
- Podpora elektromobility včetně vodíkového pohonu a plug-in hybridních aut.

Specifický cíl 3.2 Napomáhat vzniku nových pracovních míst a udržení výroby a služeb a zajišťovat profesní vzdělávání obyvatel pro jejich lepší pracovní uplatnění v regionu

Rozvojová potřeba: 3B Zajištění dostatečného množství pracovních míst; 3C Zvýšení pracovní uplatnitelnosti

Specifický cíl 3.2 „Napomáhat vzniku nových pracovních míst a udržení výroby a služeb a zajišťovat profesní vzdělávání obyvatel pro jejich lepší pracovní uplatnění v regionu“ je zaměřen zejména na

podporu nových a udržení stávajících pracovních míst v území, neboť stabilní nabídka zaměstnání je důležitým faktorem pro život v regionu. Je nutné brát ohled na podporu znevýhodněných osob, a proto budou podporovány částečné pracovní úvazky či flexibilní formy práce. S ohledem na lepší uplatnění na trhu práce, bude kladen důraz na realizaci rekvalifikací a profesní vzdělávání, neboť s ohledem na dynamicky se měnící podmínky na trhu práce je nutné, aby zaměstnanci disponovali potřebnými znalostmi a dovednostmi.

Opatření 3.2.1 Podpora nových a udržení stávajících pracovních míst

Rozvojová potřeba: 3B Zajištění dostatečného množství pracovních míst

V regionu je nižší než celostátní průměrná míra nezaměstnanosti, což je způsobeno zejména existencí pobočného závodu ŠKODA AUTO a.s. v nedalekých Kvasínách. Nabídka zaměstnání je uspokojivá zejména v mírně zvlněné a podhorské části, naopak v horské části je spíše nedostatek pracovních příležitostí.

- Podpora nových a udržení stávajících pracovních míst v regionu, a to např. podporou částečných a flexibilních pracovních úvazků, rozvojem vnitřního potenciálu regionu v oblasti místní ekonomiky, cestovního ruchu a zachování kulturního a přírodního bohatství;
- Podpora sociálního podnikání.

Opatření 3.2.2 Profesní vzdělávání

Rozvojová potřeba: 3C Zvýšení pracovní uplatnitelnosti

S ohledem na měnící se požadavky trhu práce je potřebné věnovat se profesnímu vzdělávání, neboť díky realizaci rekvalifikací je možné uchovat stávající pracovní místo či snadněji najít pracovní místo nové. V území je úzká nabídka rekvalifikačních kurzů a vzhledem k dynamickým změnám ve struktuře výroby a služeb je rozšíření nabídky profesního vzdělávání a rekvalifikačních kurzů téměř nutností.

- Podpora profesního vzdělávání, realizace rekvalifikací;
- Tvorba podmínek odborných škol pro realizaci vzdělávání dospělých ve vazbě na vybrané profesní kvalifikace;
- Zvyšování zájmu obyvatel o podnikání a snaha zpřístupnit podnikatelské aktivity všem, kdo o ně projeví zájem.

Specifický cíl 4.1 Podpořit modernizaci zemědělských podniků, včetně pořízení technologií na zpracování produkce a její prodej

Rozvojová potřeba: 4A Zlepšení podmínek v oblasti zemědělství a lesnictví

Specifický cíl 4.1 „Podpořit modernizaci zemědělských podniků včetně pořízení technologií na zpracování produkce a její prodej“ je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských podniků v regionu. Specifický cíl podporuje modernizaci zemědělských objektů a vybavení zemědělských podniků. Podporováno bude ekologické zemědělství, ovocnářství či potravinářství, přičemž bude kladen důraz na směřování produkce na místní trhy. V rámci zvyšování konkurenceschopnosti bude podporováno odborné vzdělávání a získávání dovedností.

Opatření 4.1.1 Podpora zemědělství

Rozvojová potřeba: 4A Zlepšení podmínek v oblasti zemědělství a lesnictví

V mírně zvlněném pásmu regionu je kvalitní orná půda, která je využívána pro zemědělství a v celém území dochází k nárůstu hospodaření v rámci ekologického zemědělství. Z toho vyplývají odlišné zájmy zemědělců z horských a mírně zvlněných oblastí a nízká ekonomická výtěžnost zemědělské půdy v

podhorských a horských oblastech. Velkým problémem je chátrání stávajících i bývalých zemědělských objektů a nedostatečné technické a technologické vybavení, či zhoršený přístup k zemědělské půdě.

- Podpora aktivit zaměřených na podporu zemědělství, formou výstavby či rekonstrukce zemědělských objektů, modernizace vybavení zemědělských podniků a zemědělská infrastruktura;
- Posílení vazeb zemědělství na zpracovatelský průmysl;
- Odborné vzdělávání a získávání dovedností pro růst konkurenceschopnosti zemědělských subjektů;
- Podpora ekologického zemědělství.

Specifický cíl 4.2 Pečovat o obnovu lesů, bránit lesním škodám a podpořit investice do lesní produkce

Rozvojová potřeba: 4A Zlepšení podmínek v oblasti zemědělství a lesnictví

Specifický cíl 4.2 „Pečovat o obnovu lesů, bránit lesním škodám a podpořit investice do lesní produkce“ je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti lesnických podniků v regionu. Specifický cíl bude zaměřen na investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, vč. vybudování potřebné infrastruktury. Kvůli identifikovaným jevům v území je nutné předcházet škodám v lesích a podporovat obnovu lesů. Důležité jsou i neproduktivní investice v lesích, které pomáhají zpřístupňovat lesy nejen místním obyvatelům, ale i návštěvníkům regionu.

Opatření 4.2.1 Podpora lesnictví

Rozvojová potřeba: 4A Zlepšení podmínek v oblasti zemědělství a lesnictví

Opatření se zaměřuje na efektivní hospodaření, které je nutné budovat a udržovat lesní infrastrukturu a investovat do lesnických technologií či zpracování lesnických produktů a zajistit jejich uvádění na trh. Hrozbou pro lesní hospodářství jsou místní povodně a rozsáhlé polomy či další lesní kalamity. Hospodaření v lesích je zajišťováno obcemi či podnikatelskými subjekty a vychází z lesních hospodářských plánů.

- Investice do lesnických technologií;
- Zpracování lesnických produktů a jejich uvádění na trh;
- Podpora obnovy lesních porostů;
- Opatření na podporu předcházení škodám v lesích;
- Obnova lesa a zalesňování zemědělsky nevyužívaných pozemků;
- Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, přeměna porostů náhradních dřevin či neproduktivní investice v lesích a lesní stezky;
- Budování a údržba lesních cest.

Specifický cíl 4.3 Aktivně dbát o ochranu krajiny a péči o krajinu včetně protierozních a protipovodňových opatření, provádět pozemkové úpravy

Rozvojová potřeba: 4B Snížení výskytu ekologických zátěží; 4C Zajištění dostatečné péče o krajinu a životní prostředí

Specifický cíl 4.3 „Aktivně dbát o ochranu krajiny a péči o krajinu včetně protierozních a protipovodňových opatření, provádět pozemkové úpravy“ je zaměřen zejména na péči o krajinu a šetrné zacházení s přírodou. Cíl směřuje k zachování biologické rozmanitosti v území a rozvoji ekologicky přijatelných forem cestovního ruchu a na podporu preventivních protipovodňových a protierozních opatření s ohledem na zacházení s vodou v krajině a zajištění péče čistoty povrchových

vod. Důležité a potřebné jsou pozemkové úpravy, které např. pomáhají udržení vody v krajině, obnovují přirozený ráz krajiny, předcházejí erozi, jak té vodní, tak i větrné atd.

Opatření 4.3.1 Péče o krajinu

Rozvojová potřeba: 4B Snížení výskytu ekologických zátěží; 4C Zajištění dostatečné péče o krajinu a životní prostředí; 4D Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie

Na většině území regionu je zdravé životní prostředí, krásná příroda (z hlediska členitosti, lesnatosti a barevnosti) a zejména v horském regionu dostatečně kvalitní pitná voda. Dochází zde ke zvyšování eutrofizace vod a lokálně se vyskytují staré ekologické zátěže. Vlivem jarního tání sněhu, silných dešťů či nevhodného obhospodařování krajiny zde dochází k erozi půdy, hydrogeologický rajón Podorlická křída je plošně znečištěn dusíkem a bodově dalšími látkami. Na území se nachází relativně malé množství ČOV a vyskytují se zde místní (bleskové) povodně.

- Podpora zachování biologické rozmanitosti území (zejména v horské části regionu) a rozvoj ekologicky přijatelných forem cestovního ruchu, zachování přírodních a kulturně historických hodnot krajiny Orlických hor;
- Péče o čistotu povrchových vod;
- Realizace opatření pro zlepšení odtokových poměrů v krajině a pro přispění ke zlepšení ekologické stability či zabraňování dalšímu narušování přirozených odtokových poměrů krajiny s ohledem na hrozbu povodní například i formou realizací pozemkových úprav;
- Odstraňování výskytu ekologických zátěží a nelegálních skládek;
- Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie, v podobě výstavby a modernizace obnovitelných zdrojů energie včetně komunitních např. fotovoltaiky, solárně – termické kolektory, malé větrné elektrárny, tepelná čerpadla, energie z biomasy, bioplynové stanice.

Tabulka 5 Schéma hierarchie cílů a opatření SCLLD

Strategický cíl	Indikátor strategického cíle	Specifické cíle	Opatření Strategického rámce
1 Zajistit dostatečnou občanskou vybavenost obcí a výkon veřejné správy	Počet realizací vedoucích k naplnění strategického cíle	1.1 Zlepšit stav místních komunikací, drobné dopravní infrastruktury a bezpečnost silničního provozu, dbát o vzhled obcí a usilovat o revitalizaci nevyužívaných objektů	1.1.1 Dopravní infrastruktura
			1.1.2 Vzhled obcí
		1.2 Budovat, modernizovat a udržovat potřebnou technickou infrastrukturu obcí a zajistit efektivní nakládání s odpady	1.2.1 Technická infrastruktura
			1.2.2 Nakládání s odpady

		1.3 Zdokonalovat služby veřejné správy v regionu a podporovat spolupráci obcí	1.3.1 Služby veřejné správy a spolupráce obcí
		1.4 Podporovat, koordinovat a rozvíjet spolupráci subjektů uvnitř a mimo region	1.4.1 Mezisektorová a vertikální spolupráce uvnitř regionu
			1.4.2 Spolupráce mimo region
2 Zlepšit služby pro obyvatele a návštěvníky	Počet realizací vedoucích k naplnění strategického cíle	2.1 Podporovat rozvoj trvalého bydlení a základních životních podmínek v regionu, posilovat zázemí pro mnohostranné naplnění volného času a zájmů obyvatel a zlepšit kvalitu služeb v cestovním ruchu	2.1.1 Bydlení a životní podmínky
			2.1.2 Volný čas
			2.1.3 Cestovní ruch
		2.2 Vytvářet lepší podmínky pro počáteční vzdělávání a pro zájmové vzdělávání dospělých	Opatření 2.2.1 Vzdělávání
		2.3 Zajistit základní a návazné zdravotní a sociální služby v obcích a regionu (vč. služeb péče o děti a o seniory)	Opatření 2.3.1 Zdravotní a sociální služby
3 Podporovat podnikání, zaměstnanost a profesní vzdělávání	Počet realizací vedoucích k naplnění strategického cíle	3.1 Zakládat, modernizovat a rozvíjet podniky místní ekonomiky	3.1.1 Vznik, modernizace a rozvoj podniků
		3.2 Napomáhat vzniku nových pracovních míst a udržení výroby a služeb a zajišťovat profesní vzdělávání obyvatel pro jejich lepší pracovní uplatnění v regionu	3.2.1 Podpora nových a udržení stávajících pracovních míst
			3.2.2 Profesní vzdělávání
4 Zvýšení konkurenceschopnosti	Počet realizací vedoucích	4.1 Podpořit modernizaci zemědělských podniků, včetně pořízení technologií na	4.1.1 Podpora zemědělství

v oblasti zemědělství, lesnictví a péče o krajinu	k naplnění strategického cíle	zpracování produkce a její prodej	
		4.2 Pečovat o obnovu lesů, bránit lesním škodám a podpořit investice do lesní produkce	Opatření 4.2.1 Podpora lesnictví
		4.3 Aktivně dbát o ochranu krajiny a péči o krajinu včetně protierozních a protipovodňových opatření, provádět pozemkové úpravy	4.3.1 Péče o krajinu

Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

3.2 Vazba na Strategii regionálního rozvoje ČR 21+

Vazby jednotlivých opatření navazujících na Strategii regionálního rozvoje ČR 21+ jsou uvedeny v následující tabulce. Z tabulky je zřejmý příspěvek realizace Strategie k naplňování cílů Strategie regionálního rozvoje ČR 21+. V rámci kapitoly je pro každé opatření Strategie určeno, který specifický cíl Strategie regionálního rozvoje ČR 21+ pomáhá dané opatření naplňovat (vyjma jednoho opatření). Opatření Strategického rámce SCLLD přispívají pouze k plnění těch specifických cílů Strategie regionálního rozvoje ČR 21+, které jsou definovány pro typ území dle Strategie regionálního rozvoje ČR 21+, do kterého zasahuje území MAS Pohoda venkova.

Tabulka 6 Naplňování SRR ČR 21+ prostřednictvím opatření Strategického rámce SCLLD

Specifický cíl Strategického rámce SCLLD	Opatření Strategického rámce SCLLD	Specifický cíl SRR ČR 21+
Specifický cíl 1.1 Zlepšit stav místních komunikací, drobné dopravní infrastruktury a bezpečnost silničního provozu, dbát o vzhled obcí a usilovat o revitalizaci nevyužívaných objektů	Opatření 1.1.1 Dopravní infrastruktura	Specifický cíl 3.2: Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů.
	Opatření 1.1.2 Vzhled obcí	Specifický cíl 3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci
Specifický cíl 1.2 Budovat, modernizovat a udržívat potřebnou technickou infrastrukturu obcí a zajistit efektivní nakládání s odpady	Opatření 1.2.1 Technická infrastruktura	Specifický cíl 2.4: Efektivně řešit problémy životního prostředí spojené s koncentrací velkého množství obyvatel a adaptovat aglomerace na změnu klimatu
	Opatření 1.2.2 Nakládání s odpady	Opatření nenaplňuje žádný SC SRR ČR 21+
Specifický cíl 1.3 Zdokonalovat služby veřejné správy v regionu a podporovat spolupráci obcí	Opatření 1.3.1 Služby veřejné správy a spolupráce obcí	6.4. Zefektivnit výkon veřejné správy a podpořit bezpečné poskytování elektronických služeb občanům
Specifický cíl 1.4 Podporovat, koordinovat a rozvíjet spolupráci subjektů uvnitř a mimo region	Opatření 1.4.1 Mezisektorová a vertikální spolupráce uvnitř regionu	Specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
	Opatření 1.4.2 Spolupráce mimo region	Specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení

Specifický cíl Strategického rámce SCLLD	Opatření Strategického rámce SCLLD	Specifický cíl SRR ČR 21+
		podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
Specifický cíl 2.1 Podporovat rozvoj trvalého bydlení a základních životních podmínek v regionu, posilovat zázemí pro mnohostranné naplnění volného času a zájmů obyvatel a zlepšit kvalitu služeb v cestovním ruchu	Opatření 2.1.1 Bydlení a životní podmínky	Specifický cíl 2.3: Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování sociálního vyloučení Specifický cíl 2.4: Efektivně řešit problémy životního prostředí spojené s koncentrací velkého množství obyvatel a adaptovat aglomerace na změnu klimatu Specifický cíl 3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit
	Opatření 2.1.2 Volný čas	Specifický cíl 2.3: Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování sociálního vyloučení Specifický cíl 2.4: Efektivně řešit problémy životního prostředí spojené s koncentrací velkého množství obyvatel a adaptovat aglomerace na změnu klimatu Specifický cíl 3.2: Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů
	Opatření 2.1.3 Cestovní ruch	Specifický cíl 2.3: Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování sociálního vyloučení Specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. Specifický cíl 3.2: Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů

Specifický cíl Strategického rámce SCLLD	Opatření Strategického rámce SCLLD	Specifický cíl SRR ČR 21+
Specifický cíl 2.2 Vytvářet lepší podmínky pro počáteční vzdělávání a pro zájmové vzdělávání dospělých	Opatření 2.2.1 Vzdělávání	Specifický cíl 2.3: Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování sociálního vyloučení Specifický cíl 3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit
Specifický cíl 2.3 Zajistit základní a návazné zdravotní a sociální služby v obcích a regionu (vč. služeb péče o děti a o seniory)	Opatření 2.3.1 Zdravotní a sociální služby	Specifický cíl 2.3: Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování sociálního vyloučení
Specifický cíl 3.1 Zakládat, modernizovat a rozvíjet podniky místní ekonomiky	Opatření 3.1.1 Vznik, modernizace a rozvoj podniků	Specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
Specifický cíl 3.2 Napomáhat vzniku nových pracovních míst a udržení výroby a služeb a zajišťovat profesní vzdělávání obyvatel pro jejich lepší pracovní uplatnění v regionu	Opatření 3.2.1 Podpora nových a udržení stávajících pracovních míst	Specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
	Opatření 3.2.2 Profesní vzdělávání	Specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
Specifický cíl 4.1 Podpořit modernizaci zemědělských podniků, včetně pořízení technologií na	Opatření 4.1.1 Podpora zemědělství	Specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení

Specifický cíl Strategického rámce SCLLD	Opatření Strategického rámce SCLLD	Specifický cíl SRR ČR 21+
zpracování produkce a její prodej		podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
Specifický cíl 4.2 Pečovat o obnovu lesů, bránit lesním škodám a podpořit investice do lesní produkce	Opatření 4.2.1 Podpora lesnictví	Specifický cíl 3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
Specifický cíl 4.3 Aktivně dbát o ochranu krajiny a péči o krajinu včetně protierozních a protipovodňových opatření, provádět pozemkové úpravy	Opatření 4.3.1 Péče o krajinu	Specifický cíl 3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci 3.5 Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center

Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

3.3 Popis integrovaných rysů strategie

Celkem bylo stanoveno 18 opatření (viz Tabulka 7), které mezi sebou, až na několik výjimek bez vazby (opatření 3.2.1 a 1.2.1; opatření 3.2.1 a 1.2.2; opatření 4.2.1 a 1.4.2, opatření 4.2.1 a 1.4.2; opatření 2.3.1 a 4.2.1; opatření 2.3.1 a 4.3.1), mají různě silné vazby, přičemž ty nejsilnější jsou popsány níže v textu.

Tabulka 7 Matice integrovaných rysů SCLLD MAS Pohoda venkova, z.s. 21+

Název Opatření Strategického rámce	Opatření 1.1.1	Opatření 1.1.2	Opatření 1.2.1	Opatření 1.2.2	Opatření 1.3.1	Opatření 1.4.1	Opatření 1.4.2	Opatření 2.1.1	Opatření 2.1.2	Opatření 2.1.3	Opatření 2.2.1	Opatření 2.3.1	Opatření 3.1.1	Opatření 3.2.1	Opatření 3.2.2	Opatření 4.1.1	Opatření 4.2.1	Opatření 4.3.1
Opatření 1.1.1 Dopravní infrastruktura	X																	
Opatření 1.1.2 Vzhled obcí	2	X																
Opatření 1.2.1 Technická infrastruktura	1	2	X															
Opatření 1.2.2 Nakládání s odpady	1	2	2	X														
Opatření 1.3.1 Služby veřejné správy a spolupráce obcí	2	3	2	2	X													
Opatření 1.4.1 Mezisektorová a vertikální spolupráce uvnitř regionu	1	1	1	2	2	X												
Opatření 1.4.2 Spolupráce mimo region	2	1	1	2	2	2	X											
Opatření 2.1.1 Bydlení a životní podmínky	2	3	3	3	2	1	1	X										
Opatření 2.1.2 Volný čas	2	2	1	1	2	1	1	2	X									
Opatření 2.1.3 Cestovní ruch	2	3	1	2	1	1	1	2	2	X								
Opatření 2.2.1 Vzdělávání	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	X							
Opatření 2.3.1 Zdravotní a sociální služby	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	X						
Opatření 3.1.1 Vznik, modernizace a rozvoj podniků	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	X					
Opatření 3.2.1 Podpora nových a udržení stávajících pracovních míst	1	1	0	0	1	1	1	2	1	1	2	1	3	X				
Opatření 3.2.2 Profesní vzdělávání	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	3	X			
Opatření 4.1.1 Podpora zemědělství	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	3	2	2	X		
Opatření 4.2.1 Podpora lesnictví	1	2	1	2	1	0	0	2	2	2	1	0	3	2	2	1	X	
Opatření 4.3.1 Péče o krajinu	1	2	1	2	1	1	1	2	2	2	1	0	1	1	1	2	3	X

Pozn.: 0 = žádná vazba mezi opatřeními, 1 = slabá vazba, 2 = středně silná vazba, 3 = silná vazba, Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

Nejsilnější vazby byly zaznamenány u opatření 2.1.1 Bydlení a životní podmínky, zejména s opatřeními 1.1.2 Vzhled obcí, 1.2.1 Technická infrastruktura a 1.2.2 Nakládání s odpady. K síle vazeb tohoto opatření došlo z toho důvodu, že bydlení a životní podmínky na území MAS zaobírá široké spektrum témat, která se ho týkají a tím pádem navazují na více opatření. Investice do technické infrastruktury se odrazí na zlepšení životní podmínky v obcích. Stejně tak změny v systému odpadového hospodářství budou mít také vliv na životní podmínky v obcích. Vzhled obcí zase souvisí s tím, že pokud bude mít přívětivý vzhled, bude zde chtít žít větší množství lidí.

Dalším opatřením se silnými vazbami na ta ostatní je opatření 1.1.2 Vzhled obcí, které má silnou vazbu na veřejnou správu, již zmiňované opatření 2.1.1 Bydlení a životní podmínky a 2.1.3 Cestovní ruch. K síle těchto vazeb došlo z podobného důvodu jako v předchozím případě, kdy vzhled obcí zaobírá širokou oblast, a proto má také vliv na více opatření. Jedním z úkolů veřejné správy je péče o vzhled obcí, proto zde nastala silná vazba i v této oblasti.

Opatření 1.2.2 Nakládání s odpady má vazby na další opatření zejména v oblasti bydlení a životních podmínek v obci, neboť to, jak kvalitně bude nastaven systém hospodaření s odpady nebo také přítomnost černých skládek na území obce, má velký vliv na to, jak dobře se v ní bude žít. Například pokud nebude zajištěn dostatečně častý svoz směsného odpadu, bude to mít vliv na kvalitu života v obci zejména v letních měsících nebo přítomnost černých skládek v extravilánu obce bude mít negativní dopad na podmínky týkající se životního prostředí i obyvatele a návštěvníky území.

Silné vazby byly zaznamenány také u opatření 3.1.1 Vznik, modernizace a rozvoj podniků s opatřeními 3.2.1 Podpora nových a udržení stávajících pracovních míst, 4.1.1 Podpora zemědělství a 4.2.1 Podpora lesnictví. Rozvoj podniků nebo jejich vznik bude mít vliv na vytvoření nových pracovních míst a pokud dojde ke vzniku podniků nebo jejich rozvoji v oblasti lesnictví či zemědělství, bude to mít zásadní vliv na tato dvě výše zmiňovaná opatření.

Opatření 1.3.1 Služby veřejné správy a spolupráce obcí má silné vazby s významným množstvím dalších opatření, neboť výkon veřejné správy se týká značného množství témat. Má vliv zejména na vzhled obcí, neboť o tom, jak budou veřejná prostranství v obcích vypadat, rozhoduje veřejná správa a financuje také jejich investice. Spolupráce obcí se rovněž dotýká mnoha témat, a to v takové podobě, o jakou spolupráci se konkrétně jedná, má vliv na danou oblast. Může se jednat o spolupráci ohledně nastavení systému sběru separovaného odpadu, jehož výhody mohou následně čerpat všechny zúčastněné obce.

K silným vazbám došlo také u opatření 2.1.3 Cestovní ruch, které zaznamenalo nejsilnější vazbu s opatřením 1.1.2 Vzhled obcí, neboť to, jak atraktivní je vzhled obcí či měst, jenž se v území nachází, má velký vliv na cestovní ruch. Například národní kulturní památka zámek v Novém Městě nad Metují nacházející se na náměstí renesančního původu láká návštěvníky ze širokého okolí i blízkého Polska.

K jedné z nejsilnějších vazeb došlo také u opatření 4.1.1 Podpora zemědělství a je to z toho důvodu, že oblast zemědělství je v území široce zastoupena ve všech pásmech, přičemž někde to je v intenzivnější míře, jinde jsou zase trvalé travní porosty pouze obhospodařovány méně intenzivními způsoby, a proto je tato oblast v území poměrně důležitá, přičemž investice do zemědělských podniků budou mít největší vliv na již zmiňované opatření 3.1.1 Vznik, modernizace a rozvoj podniků.

U opatření 4.2.1 Podpora lesnictví byla také zaznamenána poměrně silná vazba na ostatní opatření zejména v té souvislosti, že oblast lesnictví má vliv na vzhled celkové krajiny, pobyt v ní a celkové životní podmínky, i když na druhou stranu zde byla zaznamenána i opatření s žádnou vazbou mezi opatřeními 1.4.1, 1.4.2 a 2.3.1.

Nejvíce středně silných vazeb bylo zaznamenáno u opatření 2.1.1 Bydlení a životní podmínky, jelikož toto opatření zahrnuje široké množství aktivit, prostřednictvím kterých lze naplňovat strategii CLLD. Konkrétně se jedná o vazbu na dopravní infrastrukturu, která souvisí s tím, jak se lze dostat do místa bydliště, do zaměstnání, školských zařízení v návaznosti na veřejnou dopravu, četnost spojů apod. Dále má toto opatření středně silnou vazbu na služby veřejné správy a spolupráce obcí, přičemž se jedná z

větší míry o návaznost na služby veřejné správy, jejichž výkon má v různých ohledech vliv na oblast bydlení, ale i životní podmínky v obcích. Dále má toto opatření středně silnou vazbu na volný čas z toho důvodu, že trávení volného času má vliv na kvalitu života v místě bydliště, stejně tak oblast cestovního ruchu má spojitost s bydlením v území např. počtem návštěvníků v daném místě apod. Další středně silnou vazbu toto opatření zaznamenalo v souvislosti se vzděláváním, a to např. pro rodiny s dětmi, pro které je přítomnost školních zařízení s kvalitní výukou důležitým ukazatelem pro spokojené bydlení. Stejně tak zdravotní a sociální služby a dojíždka za nimi je významným ukazatelem zejména pro obyvatele v pokročilém věku. Konkurenceschopné podniky s kvalitním vybavením mají rovněž vliv na oblast bydlení, jelikož se zde mohou nacházet atraktivní pracovní místa nebo lze využívat výroby a služeb, které tyto podniky nabízí. Poslední ze středně silných vazeb má na toto opatření oblast bydlení a životních podmínek návaznost na podporu zemědělství, lesnictví a péče o krajinu, které dohromady vytváří určitý krajinný ráz místa s mnoha dalšími aspekty, které má vliv na atraktivitu bydlení.

Druhým nejčastěji zastoupeným opatřením se středně silnými vazbami je opatření 1.3.1 Služby veřejné správy a spolupráce obcí, jelikož výkon veřejné správy souvisí s poskytováním veřejných služeb, které zasahují do mnoha aspektů, a proto také mají vazbu se značným množstvím opatření. Jedná se o oblast dopravní infrastruktury, technickou infrastrukturu, nakládání s odpady, spolupráci uvnitř i mimo region a zdravotní a sociální služby.

Dalším opatřením, které má četné množství středně silných vazeb s jinými opatřeními je opatření 1.1.1 Dopravní infrastruktura, které navazuje na vzhled obcí např. z toho důvodu, že když bude v obci špatný stav komunikací bude to mít vliv i na celkový vzhled obce. Správa obcí má za úkol udržovat komunikace ve vlastnictví obce, proto je zde souvislost s opatřením 1.3.1 Služby veřejné správy a spolupráce obcí nebo je např. možné, aby obce spolupracovali při opravě komunikace, která je spojuje. Dopravní infrastruktura má částečně vliv i na trávení volného času v území, zejména jedná-li se o volnočasové aktivity na pozemních komunikacích. Stejně tak má stav komunikací vliv na cestovní ruch, jelikož když bude v území dobrý stav komunikací, budou se návštěvníci snadněji do území dostávat a nebudou mít negativní zkušenost způsobenou např. špatným stavem komunikací. Dále má toto opatření středně silnou vazbu v oblasti zemědělství, jelikož dostatečná dopravní infrastruktura, stav komunikací a nájezdy na zemědělské pozemky má na ně významný vliv.

Opatření 1.2.2 Nakládání s odpady má středně silnou vazbu se službami veřejné správy a spolupracemi obcí zejména uvnitř regionu, které mohou dokázat vybudovat funkční systém nakládání s odpady s vysokým podílem tříděného odpadu. Stejně tak má na toto opatření vliv cestovní ruch, kdy bude území působit pozitivněji v případě, že zde bude nerušeným způsobem probíhat sběr odpadu a docházet k jeho dostatečně četnému svozu. Nastavení systému hospodaření s odpady má vliv i na podniky nacházející se v území, jelikož to, jakým způsobem s vyprodukovaným odpadem dále nakládají má částečně vliv na jejich činnost i na prostředí okolo nich, a proto je zde mimo jiné i souvislost s péčí o krajinu a s ním souvisejícím lesnictvím.

Opatření 2.1.2 Volný čas, zahrnující velké množství různorodých aktivit, má středně silnou vazbu s dopravní infrastrukturou, která zde již byla popsána, ale i s vzhledem obcí, které částečně souvisí s trávením volného času. Služby veřejné správy souvisí zejména se zajištěním prostor pro volnočasové aktivity. To, jak lze v území trávit volný čas má vliv na to, v jakém stavu se nachází krajina, stejně tak lesnictví, to se týká zejména aktivit ve volné přírodě.

Oblast lesnictví (opatření 4.2.1) a opatření se středně silnou vazbou 1.1.2 Vzhled obcí se dotýká zejména extravilánu obcí, jelikož má vliv na to, jak bude celkový pohled na katastrální území jednotlivých obcí vypadat. Vazba opatření 4.2.1 má stejně silnou vazbu s opatřením 1.2.2 Nakládání s odpady, pokud totiž budou v území na lesních pozemcích např. vznikat černé skládky má to na tuto oblast určitý vliv. To, jak bude stav lesů v území vypadat a jak budou lesní pozemky udržovány souvisí i s opatřením bydlení a životními podmínkami, s trávením volného času v území a cestovním ruchem. V území se nachází množství podniků v oblasti lesnictví, které mohou vytvářet nová pracovní místa a udržovat ty stávající, případně zde vzniká souvislost s rekvalifikací v oblasti lesnictví.

Opatření 2.1.3 Cestovní ruch a její středně silné vazby výše v textu již byly několikrát zmiňovány, jedná se o vazbu v oblasti dopravní infrastruktury, nakládání s odpady, péče o krajinu, lesnictví a volný čas z toho důvodu, že např. to, kolik kulturních a přírodních památek se v území nachází, má vliv na trávení volného času případně, díky těmto prvkům může dojít ke vzniku většího množství zajímavých spolků.

V opatření 4.1.1 Podpora zemědělství bylo zaznamenáno 6 středně silných vazeb v oblasti dopravní infrastruktury, které již bylo výše popsáno, dále s opatřením bydlení a životní podmínky, které má vliv na oblast zemědělství např. v případě, že v zemědělství není nastaven správný systém pro fungování zemědělských podniků, může to v mnoha ohledech ovlivnit oblast bydlení a životních podmínek např. únikem různých látek do půdy, rušností zemědělských strojů projíždějících často územím apod. Vzdělávání má také vliv na zemědělství v tom smyslu, že pokud v oborech týkající se zemědělství nebude dostatečné množství žáků může to mít vliv na chybějící pracovníky a podnikatele v zemědělství a tím pádem dopad na celé území neobhospodařovanými pozemky apod. V zemědělství je poměrná část pracovních míst v území, proto je zde středně silná vazba s podporou nových a udržení stávajících pracovních míst. Profesně se vzdělávat v různých podobách je možné také v oblasti zemědělství, proto zde vznikla středně silná vazba mezi těmito dvěma opatřeními. To, v jakém stavu bude krajina v území má také vliv na oblast zemědělství, jelikož na sebe tyto dva prvky určitým způsobem neustále reagují.

Také opatření 4.3.1 Péče o krajinu vytvořilo šest středně silných vazeb s ostatními opatřeními. Jedná se o opatření vzhled obcí z toho důvodu, že např. zastavěné území velkou mírou zasahuje do krajiny a rozšiřováním zastavěného území dále do krajiny jí přímo ovlivňuje a může tím pádem docházet k narušení krajinných vazeb např. migračních tras zvířat apod. Dále nakládání s odpady má vliv na krajinu v tom smyslu, že pokud bude docházet ke vzniku černých skládek nebo čtenějšímu odhazování odpadků v krajině bude to na ní mít negativní vliv. Krajina, a to v jakém je stavu a jaký krajinný ráz tvoří má vliv na bydlení a životní podmínky v území, stejně tak pro trávení volného času a cestovní ruch.

Středně silné vazby již u ostatních opatřeních nebyla tak četná a částečně jsou popsána výše v textu. Vzhled obcí má takovou vazbu na technickou infrastrukturu, protože kvalitní zajištění funkční technické infrastruktury do jisté míry ovlivní i celkový vzhled dané obce, to samé se týká i dopravní infrastruktury a celkově i bydlení a životních podmínek v obci. To, jak to v obcích vypadá má vliv i na trávení volného času, a naopak stav lesnictví a krajiny má vliv na celkový vzhled katastrálních území obcí.

Spolupráce mimo region má vliv na dopravní infrastrukturu z toho důvodu, že některé komunikace vyšších tříd procházejí přes více regionů a nakládání s odpady lze také ovlivnit spoluprací např. mezi obcemi ve společném sběru odpadů. Spolupráce mimo region mají vazbu se službami veřejné správy a spolupracemi obcí a mezisektorovou a vertikální spoluprací uvnitř regionu.

Opatření 2.2.1 vzdělávání má vazbu na vznik, modernizaci a rozvoj podniků, jelikož žáci ze školských zařízení si po vystudování hledají pracovní místa v podnicích, včetně těch zemědělských na území MAS, stejně tak profesní vzdělávání může navazovat na vzdělávání obecně a následně na hledání pracovního uplatnění v území.

Opatření 3.2.1 Podpora nových a udržení stávajících pracovních míst má středně silnou vazbu s opatřením týkající se vzdělávání, jelikož vzdělávání má logickou vazbu s následným hledáním pracovní uplatnitelnosti na trhu práce. Profesní vzdělávání má také značný vliv na toto opatření, protože např. absolvováním rekvalifikace dojde ke zlepšení možností na trhu práce. V podnicích v oblasti zemědělství a lesnictví jaké také množství pracovních míst, a proto dochází k ovlivnění i těmito opatřeními.

Opatření 3.2.2 Profesní vzdělávání navázalo středně silné vazby s opatřením 3.1.1. Vznik, modernizace a rozvoj podniků z důvodu možnosti nástupu profesně vzdělaných osob do různých podniků nebo jejich postupu ve stávajícím zaměstnání, a to i v oblasti poskytování zdravotních a sociálních služeb, v zemědělství i v lesnictví, které souvisí i s podporou nových a udržení stávajících pracovních míst.

Opatření 2.3.1 Zdravotní a sociální služby navázalo středně silnou vazbu s opatřením 1.3.1 a 3.2.2, které již bylo výše popsáno. Stejně tak opatření 3.1.1 Vznik, modernizace a rozvoj podniků navázalo stejně silné vazby s opatřením 1.2.2 a 2.2.1, které již bylo také popsáno výše v textu.

Opatření s nejmenším počtem středně silných vazeb je opatření 1.2.1 Technická infrastruktura, která byla zaznamenána a již popsána u opatření 1.1.2 a dále u opatření 1.3.1 Služby veřejné správy a spolupráce obcí, jelikož technická infrastruktura v jednotlivých obcích je převážně zajišťována veřejnou správou a má vliv na jejich kvalitu a stav.

4. Implementační část

4.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS

MAS má v souladu s podmínkami pro standardizaci uvedenými v MPIN ustanoveny tzv. povinné orgány, jejichž činnost a pravomoci jsou podrobně uvedeny ve Stanovách Místní akční skupiny POHODA venkova, z.s.

MAS Pohoda venkova, z.s. je spolkem podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, přičemž jde o místní partnerství tvořené fyzickými a právnickými osobami (členy) hájícími veřejné a soukromé socioekonomické zájmy působícími na území města a obcí v okrese Rychnov nad Kněžnou a Náchod, které vyslovily souhlas s realizací SCLLD 21+ MAS Pohoda venkova, z.s. na svém území.

Účelem spolku je podpora udržitelného rozvoje v územní působnosti spolku ve prospěch místního partnerství města a obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních podniků a dalších subjektů působících v území, prostřednictvím vlastní činnosti a realizace rozvojových koncepcí a strategií.

Veškeré podrobnosti jsou uvedeny ve Stanovách MAS (<https://www.pohodavenkova.cz/stanovy-mas/>). Způsoby jednání nejvyššího orgánu MAS je upraven příslušným jednacím řádem, který je zveřejněn na webu MAS:

https://www.pohodavenkova.cz/images/soubory/zakladnidokumenty/Jednac-d-VH-MAS_final_el-podpis.pdf.

Povinné orgány MAS:

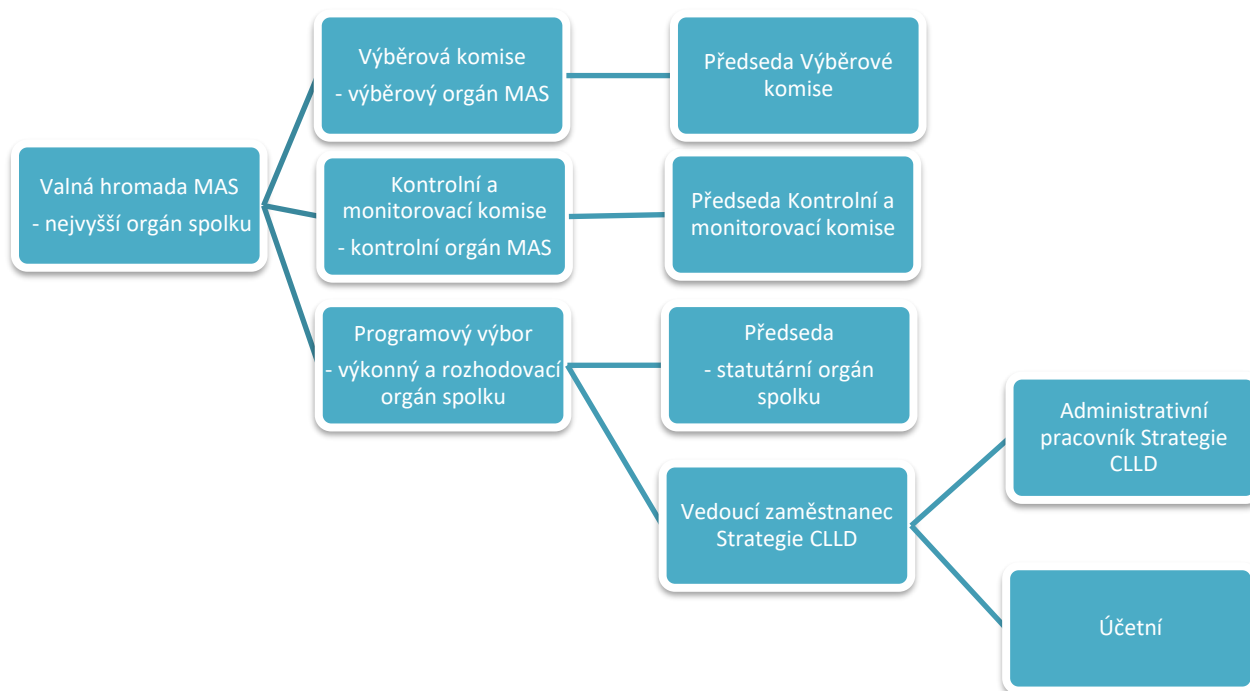
- Valná hromada – nejvyšší orgán MAS;
- Programový výbor – výkonný a rozhodovací orgán MAS;
- Výběrová komise – výběrový orgán MAS;
- Kontrolní a monitorovací komise – kontrolní orgán MAS.

MAS má zřízenou kancelář s pověřeným zaměstnancem na pozici vedoucího zaměstnance pro realizaci SCLLD, který je schválen rozhodovacím orgánem MAS, a zodpovídá za realizaci SCLLD.

Statutárním orgánem spolku je předseda, který je oprávněn za něj jednat ve všech věcech, zejména pak je oprávněn rozhodovat o otázkách spojených s fungováním spolku, včetně dispozic s jeho majetkem, s výjimkou majetku nemovitého, přijímat zaměstnance spolku, ukončovat jejich pracovní poměr a rozhodovat o všech jejich pracovních záležitostech.

Kontakty na pracovníky a statutárního zástupce MAS jsou zveřejněny na webu MAS (<https://www.pohodavenkova.cz/kontakty/>).

Obrázek 4 Organizační struktura MAS Pohoda venkova, z.s.



Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

4.2 Popis animačních aktivit

Hlavním úkolem MAS Pohoda venkova, z.s. je aktivizace občanů daného regionu, budování partnerství, sjednocování lidí a podporování dobrovolné činnosti na všech úrovních aktivit obyvatel venkova. MAS není protikladem k místní samosprávě, ale snaží se ji vhodně doplňovat v úsilí o obnovu a rozvoj obcí a jimi poskytovaných služeb a zároveň přispívá k rozvoji podnikání, zemědělství, lesnictví a dalších oblastí.

Základním propagačním a komunikačním kanálem jsou v MAS webové stránky a sociální sítě. Webové stránky MAS obsahují veškeré informace, které jsou důležité jak pro potenciální žadatele o dotace, tak i pro další obyvatele regionu a různé skupiny místních aktérů, kteří se chtějí dozvědět více o činnosti MAS. Internetové stránky obsahují aktuality a informace ohledně dotačních příležitostí v území, akcích pořádaných místní akční skupinou a jejích dalších aktivitách. Web je aktualizován dle potřeby, vždy v souvislosti s některou z událostí související s MAS nebo regionem, přičemž zejména v rámci vyhlášení výzvy MAS probíhá aktualizace častěji. V rámci internetu jsou využívány i sociální sítě (Facebook, Instagram, Twitter). Komunikace s potenciálními žadateli či jinými zainteresovanými osobami je zprostředkována především elektronickou korespondencí (zejména e-mailem, příp. datovou schránkou), telefonickou nebo osobní formou. MAS Pohoda venkova, z.s. neopomíná ani osobní kontakt s obyvateli regionu a několikrát do roka pořádá informační semináře a workshopy, jejichž základem jsou diskuze s účastníky. Informace ze semináře jsou pak následně zveřejněny na webu MAS. Kdokoliv si také může v případě zájmu sjednat osobní schůzku s některým ze zástupců kanceláře MAS. Všechny tyto způsoby komunikace mají za cíl co nejširšímu okruhu lidí představit činnost místní akční skupiny či různé aktivity a usnadnit tak výměnu informací mezi zúčastněnými stranami.

Propagace je dále realizována prostřednictvím občasných informačních zpráv v tisku, formou vydávaných tiskových zpráv v regionálním tisku či v obecních zpravodajích, případně zveřejněných na stránkách jednotlivých obcí a dalších institucí (např. web Krajského úřadu Královéhradeckého kraje). MAS také vydává vlastní propagační materiály, které distribuuje osobně na obecní úřady či informační centra nebo na plakátovací plochy v území. V současné době MAS usiluje o obnovu svého zpravodaje, který

byl v minulosti nazvaný *Venkovský občasník vždy plný pohody*, s cílem informovat okolí nejen o své činnosti, ale i o aktivitách svých členů a partnerů.

Vzhledem k tomu, že MAS je koordinátorem značky ORLICKÉ HORY originální produkt®, je možná propagace právě v součinnosti s akcemi podporujícími tradiční výrobky Orlických hor, jako např. na jarmarcích či výstavách. Jednou z oblíbených forem komunikace a propagace jsou v dnešní době i sociální sítě, do kterých se MAS také zapojila. I tento způsob propagace by mohl napomoci ke zvyšování veřejného povědomí v oblasti rozvoje venkova v regionu. Místní akční skupina by měla obyvatele ze svého území dostatečně informovat o plánovaných výzvách, o možnostech získání finanční podpory z ESIF fondů i národních zdrojů. Kromě regionálního hlediska je důležité propagovat činnost MAS vč. její rozvojové strategie na celorepublikové či mezinárodní úrovni. Proto se chce místní akční skupina i nadále účastnit setkání či akcí, které vhodnou formou informují o těchto aktivitách či propagují činnost. Mezi tradiční akce patří Národní konference VENKOV, mezinárodní setkání LeaderFEST, Země živitelka či Královéhradecké krajské dožínky.

Podpora potenciálních žadatelů a konečných příjemců je nesmírně důležitým prvkem, který může významně ovlivnit úspěšnost realizace celé SCLLD, neboť je nutné zvyšovat absorpční kapacitu území a rozvíjet projektové znalosti a dovednosti obyvatel regionu, o což Kancelář MAS od počátku své existence usiluje. Pro potenciální žadatele, resp. příjemce proto MAS pořádá pravidelně společná setkání, nebo jim jsou v konzultačních hodinách či jindy po předchozí domluvě k dispozici pracovníci kanceláře MAS, se kterými je možné si sjednat osobní schůzku. Potenciální příjemci mohou sledovat internetové stránky www.pohodavenkova.cz, kde naleznou veškeré aktuální informace vč. pořádaných setkání a nabídek konzultací. Se zájemci je zahájena komunikace již v předstihu před uveřejněním konkrétních výzev MAS, aby mělo co nejvíce subjektů konkrétní představu o činnosti MAS a možnostech podpory. Potenciální žadatelé, resp. příjemci jsou informováni o jednotlivých výzvách MAS zejména na webu MAS, přičemž podrobné informace jsou k dispozici v kanceláři MAS.

Během vyhlášené výzvy pracovníci kanceláře MAS v čele s vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD poskytují konzultace potenciálním žadatelům a jsou nápomocni zájemcům o finanční prostředky řešit případné potíže a problémy při přípravě a registraci projektové žádosti. Během administrace předložených žádostí poskytují pracovníci kanceláře MAS žadatelům potřebný informační servis. Během realizace projektů pracovníci kanceláře MAS poskytují jednotlivým příjemcům potřebnou součinnost a řeší s nimi případné problémy. Místní akční skupina navštěvuje místa realizace jednotlivých projektů v rámci tzv. kontrolních dnů. Tyto návštěvy jednotlivých míst slouží především jako zpětná vazba a preventivní opatření proti nevhodným postupům při realizaci. Po ukončení realizace projektu je Kancelář MAS nápomocna při podání žádosti o proplacení vč. zajištění potřebných dokumentů. Kromě toho MAS po dobu lhůty vázanosti projektu na účel zajišťuje podporu po proplacení.

Již o přípravě této strategie byli průběžně informováni členové MAS a zainteresovaná veřejnost, a to především prostřednictvím informací zveřejněných na webových stránkách MAS. Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD pravidelně aktualizuje internetové stránky, na kterých uvádí, v jaké fázi se nachází příprava SCLLD, jak se mohou ostatní členové MAS a lidé, kteří nejsou členy MAS, zapojit. V průběhu přípravy strategie byla uskutečněna jednání fokusních skupin, která byla přístupná veřejnosti. Dále byla také verze SCLLD předložena k připomínkovacímu řízení na webu MAS. Během přípravy strategie bylo provedeno mapování absorpční kapacity a zástupci obcí, neziskové organizace, občané či podnikatelé zasílali svoje zamýšlené projektové záměry v dotaznících, které byly pracovníky Kanceláře MAS zpracovány. Po představení a schválení SCLLD bude finální verze dokumentu strategie zveřejněna minimálně na webových stránkách MAS www.pohodavenkova.cz, případně na stránkách jednotlivých obcí. Veřejnost tak bude informována o stavu realizace SCLLD, o plnění stanovených cílů a indikátorů a o dalších záležitostech.

4.4 Popis monitoringu a evaluace strategie

MAS Pohoda venkova, z.s. bude provádět monitorovací a evaluační činnosti v souladu s metodickým pokynem pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027 a zároveň v souladu s doplňujícími metodickými instrukcemi Ministerstva pro místní rozvoj, odboru regionální politiky.

Pro sledování a vyhodnocování plnění jednotlivých opatření/fiche Akčního plánu budou ze strany jednotlivých ŘO stanoveny povinné indikátory z NČI¹. Hodnoty těchto indikátorů budou sledovány v monitorovacím systému.

4.4.1 Indikátory na úrovni strategických cílů Strategického rámce SCLLD

MAS níže v tabulce definovala indikátory na úrovni strategických cílů. MAS je za sledování a plnění těchto indikátorů odpovědná a bude docházet k pravidelnému monitoringu naplňování stanovených indikátorů.

Tabulka 8 Indikátory na úrovni strategických cílů SCLLD

Strategický cíl	Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (datum)	Cílová hodnota (31. 12. 2027)
1 Zajistit dostatečnou vybavenost obcí a výkon veřejné správy	<i>Počet realizací vedoucí k naplnění strategického cíle</i>	<i>Počet realizací</i>	<i>0 (31. 12. 2020)</i>	<i>13</i>
2 Zlepšit služby pro obyvatele a návštěvníky	<i>Počet realizací vedoucí k naplnění strategického cíle</i>	<i>Počet realizací</i>	<i>0 (31. 12. 2020)</i>	<i>17</i>
3 Podporovat podnikání, zaměstnanost a profesní vzdělávání	<i>Počet realizací vedoucí k naplnění strategického cíle</i>	<i>Počet realizací</i>	<i>0 (31. 12. 2020)</i>	<i>17</i>
4 Zvýšení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství, lesnictví a péče o krajinu	<i>Počet realizací vedoucí k naplnění strategického cíle</i>	<i>Počet realizací</i>	<i>0 (31. 12. 2020)</i>	<i>25</i>

Zdroj: MAS Pohoda venkova, z.s.

¹ Národní číselník indikátorů

5. Povinná příloha – Čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že údaje a informace uvedené v žádosti o podporu strategie Komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027 (Koncepční část) jsou pravdivé. Rovněž čestně prohlašuji, že údaje uvedené v žádosti o podporu strategie Komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027 (Koncepční část) jsou shodné s údaji poskytnutými v rámci procesu kontroly dodržování standardů MAS.

V Dobrušce dne 29.6.2021



.....
Statutární zástupce MAS Pohoda venkova, z.s.

Bc. Zdeněk Drašnar